

Ivan Marković
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Odsjek za kroatistiku
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
ivan.markovic@yahoo.com

MIHOVIL PAVLINOVIĆ I DRAGUTIN A. PARČIĆ JOŠ JEDNA PLODNA VEZA IZ 19. STOLJEĆA¹

Iznosi se koliko je i kakvih u Makarskome primorju sakupljenih pučkih riječi Mihovil Pavlinović bio ustupio Dragutinu A. Parčiću za drugo izdanje njegova hrvatsko-talijanskoga rječnika (Zadar, 1874), a poslije predao JAZU za njezin rječnik (Zagreb, 1880–1976). Utvrđuje se da je Parčić od Pavlinovića preuzeo nešto više od 2 000 riječi, ne 4 000–5 000, kako se dosad mislilo. Uspoređuje se kako su Pavlinovićeve riječi obrađene u Parčića, a kako u Akademijinu rječniku. Uzgredno se ogleda što nam sudbina Pavlinovićeve zbirke može kazati o filološkim stavovima i normativno-leksikološkim postupcima druge polovice 19. stoljeća, važna razdoblja u oblikovanju današnjega hrvatskog standarda.

I. Ovaj članak prati preplitanje triju filoloških sudbina — onu *leksikografa* Dragutina A. Parčića (Vrbnik, 1832 — Rim, 1902), onu *pisca i sakupljača narodnoga blaga* Mihovila Pavlinovića (Podgora, 1831 — Podgora, 1887) i onu *Rječnika hrvatskoga ili srpskoga jezika* Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (dalje ARJ, Zagreb, 1880–1976). O svakoj od njih zasebno znamo mnogo, međutim o tome kako su isprepletene zapravo malo.

II. JAZU je od svojeg osnutka g. 1866.² kao jedan od glavnih zadataka zadala sebi bila rad na velikome rječniku hrvatskoga ili srpskoga jezika,

¹ Prof. J. Bratulić uvelike mi je olakšao rad na ovome članku — hvala mu na *logistici!* Recenzentima zahvaljujem na vrijednim komentarima. Sažeta inačica govorena je u Podgori 21. svibnja 2010. na znanstvenome skupu *Hrvatski jezik — od politički nepriznatoga jezika (do 1870.) do jednoga od službenih jezika Europske Unije*.

² J. J. Strossmayer osnivanje je na sjednici Hrvatskoga sabora pokrenuo još g. 1861., pa se ta godina uzima kao početna i obljetnička.

za koji je posao angažirala Đ. Daničića, srpskoga jezikoslovca, profesora visoke škole u Beogradu, koji ga je imao osmisliti. Na koricama prvih nekoliko knjiga *Rada JAZU*³ i u novinama bila je objavljena ova obavijest:

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti poziva svakoga tko bi se bavio skupljanjem gradje za rječnik hrvatskoga ili srbskoga jezika, osobito iz usta samoga naroda, da bi joj poslao što ima skupljeno ili što unapredak skupi, a ona će takovu gradju odkupljivati i što bude za štampu štampati kao gradju za rječnik, o kojem i sama radi.

Pozivu se — doznajemo iz zapisnikâ Akademijinih sjednica (v. *Zapisnici* 1866–1867, 1867–1868, 1868) i Maretićevih *Crtica* o ARj-u (Maretić 1916) — prvi odazvao M. Valjavec, koji iz Varaždina, gdje je bio gimnazijski profesor, već krajem g. 1867. i početkom g. 1868. u dva navrata posla svoju zbirku narodnih kajkavskih riječi. Valjavčeve riječi zbog Daničićeve koncepcije kao kajkavske nakraju nisu ni ušle u ARj, a odustalo se i od prvotnoga plana objavljivanja primljene građe. Drugi u podužemu nizu prinosnika jest župnik u Podgori M. Pavlinović, o čijemu je prinosu na sjednici razreda filologičko-historičkoga 12. veljače 1868. tajnik Đ. Daničić javio ovo (*Zapisnici* 1868:246):

(...) g. Mihovio Pavlinović župnik u Podgori da je poslao svoju obilatu sbirku rieči, koje je sabrao iz narodnoga govora po svojoj okolici, a ne nalaze se u Vukovu rječniku, ili se ne nalaze u onom značenju u kom ih je čuo g. Pavlinović.

Iz tog izvještaja izravno dakle doznajemo da je Pavlinović svoju zbirku sakupljenih pučkih riječi Akademiji predao krajem g. 1867. ili početkom g. 1868. te da je ona otad u Akademiji. V. Jagić zbirku je ubrzo dao na uvid I. Dežmanu, koji je tada bio završavao svoj rječnik liječničkoga nazivlja. Dežman u *Predgovoru* datiranu na dan Sv. Ivana Nepomučkoga (16. svibnja) među ostalim zahvalama piše (Dežman 1868:IV):

A g. Jagić dadè mi pregledati zbor rěčij, poslanih akademiji jugoslovinskoj častnim rodoljubom g. Mihovilom Pavlinovićem, na čem mu iskrena hvala.

U popisu skraćenih riječi i izvorâ (str. VI) Dežman Pavlinovića ne spominje, ali unutar pojedinih natuknica njemačko-hrvatskoga dijela naći ćemo pokratu *Pavl.*⁴ Pavlinovićevom zbirkom služio se i B. Šulek u svojem rječniku znanstvenoga nazivlja, objavljenu g. 1874–1875. (Pavlinovićeva

³ Znanstveno Akademijino glasilo *Rad* objavljuje se od g. 1867.; svoju preteču imao je u Matičinu časopisu *Književnik*, kojega su objavljena tri godišta (1864–1866).

⁴ Npr. s. v. *Anthrax*, *Backenbart*, *Collostrum*, *Drüse*, *Gelenk*, *Glabella*, *Hypocchondrium*, *Kniescheibe*, *Phthisis*. Međutim u hrvatsko-njemačkome dijelu nema nijedne od Pavlinovićevih riječi koje donosimo ovdje u § VI.

zbirka navedena je u *Tumaču skraticeh*, str. XXIX), koji je dobrim dijelom zgotovljen još krajem g. 1867.⁵

Riječi iz Pavlinovićeve zbirke dio su rječničkoga korpusa ARj-a od početka rada na njemu i nalazimo ih od I. knjige (A—ČEŠULA), npr. *ajmekati, alaša*... Koliko je u zbirci riječi bilo, ne znamo pouzdano; prema dvama sekundarnim izvještajima, čini se — oko 4 000 (Urlič 1904:289), odnosno 4 000—5 000 (Ravlić 1969:119).

M. Pavlinovića u filološkim krugovima znamo kao borca za narodnu i preporodnu misao, kao pjesnika, zatim kao putopisca i plodna publicista vrsna stila (i osobita pravopisa),⁶ kao sakupljača narodnih pjesama, poslovice (štokavskih, kajkavskih, čakavskih),⁷ pa onda po nekim specifičnim ulogama, kao onoga koji je prvi u Dalmatinskome saboru progovorio hrvatskim (g. 1861.) ili kao *tekliča* između bosansko-hercegovačkoga biskupa P. Vuičića i B. Šuleka,⁸ znamo da su za ARj crpena tri Pavlinovićeve djela.⁹ No o Pavlinoviću kao prinosniku ARj-u znamo zapravo malo; koliko nam je poznato, njegovom se zbirkom, odnosno njegovim riječima u ARj-u, nitko još nije bavio.¹⁰

Treći u kolopletu jest D. A. Parčić, čije ime tek od 1990-ih godina iznova sjaji na hrvatskome filološkom zvijezđu.¹¹ O B. Šuleku, koji je ipak nekako uspio umaći zaboravu, minimalno zainteresirana javnost znade barem to da je bio osobenjak koji je *smišljao riječi*. Takav minimalan odnos prema Parčiću, bojimo se, ni danas još ne postoji. Šuleka ne spomenu-

⁵ V. o tome *Pogovor* I. Martinčića u pretisku rječnika, osobito str. 1378—1379.

⁶ Pohvale njegovu jeziku i stilu pisali su — da spomenemo samo neke — A. Šenoa (g. 1873. u *Viencu*, v. Vince 2002:545—546), V. Jagić (1902), Š. Urlič (1904), J. Ravlić (1969), V. Anić (1976, 1977, 1990, posebno je još u trima radovima obradio padežne Pavlinovićeve izraze), a u punokrvnost Pavlinovićeve jezika uvjerit će se svak tko uzme u ruke koju god njegovu knjigu.

⁷ Koliko ih je skupio, a poslije i objavio u izdanjima Matice dalmatinske i Matice hrvatske, v. npr. u Ravlić (1969).

⁸ S putâ po Bosni Pavlinović je Šuleku donio Vuičićevu zbirku nekih tisuću narodnih fitonima, o čemu piše u *Putima god. 1867—75.* (Zadar, 1888), a znamo to i iz Šulekove korespondencije. Šulek ih je unio u svoj imenik bilja (Zagreb, 1879).

⁹ *Radišu Bog pomaže* (Zadar, 1871), *Različiti spisi* (Zadar, 1875), *Razgovor o slavensstvu, jugoslavensstvu, srbo-hrvatstvu* (Zadar, ³1876). Usput, za *Rečnik srpskohrvatskog književnog i narodnog jezika* Srpske akademije (Beograd, 1959—) uzeto je pet (!) Pavlinovićeve djela (v. o tome npr. Anić 1976, Zaradija-Kiš 1990).

¹⁰ Očekivali bismo da bi to možda mogao bio uraditi M. Stojković (1879—1965), Podgoranin kao i Pavlinović, poslije jedan od obrađivača ARj-a, koji je o Pavlinoviću i pisao (v. npr. Stojković 1934, 2005).

¹¹ Čak je i u iscrpnim Vinceovim *Putovima* (Vince 2002, prvo izdanje: 1978) spominjan uglavnom uzgredno.

smo slučajno; Parčić se unazad dva desetljeća s pravom s njime nerijetko spominje u istoj rečenici, ne samo zbog zagledanja u Šulekove rječnike.¹² Ostavimo li po strani njegove svestrane interese (fotografija iliti svjetlo-pis, bilinstvo, tiskarstvo), u užemu filološkom smislu Parčić je pisac jedne gramatike,¹³ marni pregalac na očuvanju glagoljaštva i glagoljaške baštine (za njim su ostale rukopisna staroslavensko-latinska gramatika i rječnik latinsko-glagolski,¹⁴ priređeni *Misal* iz g. 1893.), okušač u prevodenju Danteova *Pakla*, pisac hrvatsko-talijanskoga i talijansko-hrvatskoga rječnika, koja se oba svrstavaju među najbolja naša leksikografska djela u 19. stoljeću. Glagoljaštvo i leksikografija, opet, isprepleteni su na način važan za ono što nas zanima.

III. V. Anić pisao je g. 1977. o *plodnoj vezi* između M. Pavlinovića i P. Vučića. Kad su i kako u vezu stupili Pavlinović i Parčić? To je zacijelo bilo već za bivanja u Zadru, gdje su se obojica 1850-ih školovala i bila na izvoru preporodnih strujanja. Parčić je g. 1857/58. bio i privremenim profesorom matematike i hrvatskoga na realci, Pavlinović se pak g. 1854. bio vratio u Podgoru na župnikovanje, ali kao zastupnik u Dalmatinskome i u Hrvatskome saboru često je putovao, a bio je i veoma aktivan suradnik zadarskoga *Narodnoga lista* od početka njegova izlaženja (g. 1862.), Matice dalmatinske. A svakako pri radu na priređivanju glagoljičkih knjiga. Gostl je to sažeo ovako (1998:63–64):

Biskup Josip Juraj Strossmayer i Franjo Rački pred Rimskom kurijom pokreću godine 1859. pitanje proširenja slavenskoga bogoslužja u Hrvata. Đakovački biskup navlastito upozorava na liturgijsko-jezični privilegij hrvatskoga glagoljaštva i potrebu novih izdanja glagoljskih obrednih knjiga. Strossmayer je uvjeren da je slavensko bogoslužje u katoličkih Slavena jedno od onih sredstava koje može Istočnu crkvu, kojoj su stožer Slaveni, približiti Zapadnoj. (...) Ustrojen je i poseban odbor u kojega su ušli Franjo Rački, Mihovil Pavlinović, Ivan Berčić i Vatroslav Jagić, tadanji gimnazijski profesor u Zagrebu. Vijećalo se kojim redom izdavati liturgijske knjige, pa je odlučeno da se ima započeti s najpotrebnijom crkvenom knjigom — misalom. Istodobno je utvrđeno i načelo: jeziku se ima vratiti stara, čista, staroslavensko-hrvatska redakcija od koje su prijašnja izdanja bila odstupila. Redakcija misala povjerena je Ivanu Berčiću i Dragutinu Parčiću. Papa Pio IX. ta nastojanja ne podupire, no do velike promjene doći će godine 1878, nastupom na Svetu Stolicu pape Lava XIII.

¹² Općenito i detaljno o Parčiću v. npr. u *Zbornik* (1993), Vince (1995), Gostl (1998), Samardžija (2004).

¹³ *Grammatica della lingua slava (illirica)* (Zadar, ¹1873, ²1878), u francuskim prijevodima — *Grammaire de la langue serbo-croate* (prev. J.-B. Feuvrier, Pariz, ¹1877, ²1904).

¹⁴ V. npr. Gostl (1998:51).

Ćosić piše da su Parčić i Pavlinović bili »prijatelji« (1993:47), Derossi da »surađuju« (1993:40–41) te da Parčić u predgovoru *Gramatici* (1873) »posebno zahvaljuje »izvrsnim filozofima« Mihovilu Pavlinoviću i Stjepanu Buzoliću na pruženoj pomoći«. ¹⁵ Šuljak (1990:124) na temelju korespondencije između Pavlinovića i Strossmayera piše da je upravo Pavlinović Strossmayeru savjetovao da angažira prvo Berčića, a po njegovoj smrti Parčića. ¹⁶ Dapače, Pavlinović je »rado bio posrednik između njih i biskupa« (*ibid.*). S glagoljaštvom u Dalmaciji, a ni u Italiji, nije išlo kako je Strossmayer bio zamislio, ¹⁷ pa je *Misal* objavljen tek u siječnju g. 1893. Parčić je na njemu intenzivno radio nepune tri godine, od studenoga g. 1890. Njegov jezičnopriredivački i tehnički rad na *Misalu* izrazito je hvaljen. ¹⁸

U međudobi Parčić je vrijedno objavljivao svoje dvojezične rječnike. Ako izuzmemo *Mali talijansko-hrvatski rječnik* (Rijeka, 1851), za svojega života objavio ih je oba u trima izdanjima, ovim redoslijedom — hrvatsko-talijanski: *Rječnik ilirsko-talijanski* (Zadar, ¹1858), *Rječnik slovinsko-talijanski* (Zadar, ²1874), *Rječnik hrvatsko-talijanski* (Zadar, ³1901), — talijansko-hrvatski: *Rječnik talijansko-slovenski (hrvatski)* (Zadar, ¹1868), *Rječnik talijansko-slovenski (italijanski)* (Senj, ²1887), *Rječnik talijansko-slovenski (italijanski)* (Senj, ³1908). U sada već opsežnoj literaturi o tim rječnicima (v. i ovdje *Literaturu*) zainteresiran će naći mnogo važnih podataka, raščlambi i usporredaba, o tomu kako je rječnički fond rastao i kako se dotjerivao, posebice u trećem izdanju hrvatsko-talijanskoga rječnika. Nas zanima onaj segment koji Parčić duguje Pavlinoviću. Predgovor drugom izdanju hrvatsko-talijanskoga rječnika Parčić (1874:V, isticanje naše) započinje ovako:

U suglasju sa *Talijansko-Slovenskim Rječnikom*, što je sviet ugledao god. 1868 u ovom obliku i kod istih (sad preminuvših) Tiskara-Izdavatelja, evo se napokon pomalja i drugi Dio *Slovensko-Talijanski*. Zato da bi uspješnije cilj svoj postigao, bavio sam se ponajprvo oko toga, da ovdje razporedim sve što se u Talijanskoj strani nalazi, da nadometnem i poizpravim što je nepodpuno ili krivo shvaćeno u malom Rječniku od god. 1858, a nada sve **da obogatim ovaj Dio još sa riečmi i izrazi, koji se pisanjem i obćenjem svagdanu iz narodnoga blaga razvijaju, u koliko sam ih sâm posakupiti**

¹⁵ Izvornik Parčićeve gramatike nije nam, nažalost, bio dostupan; u francuskome prijevodu iz g. 1877. Parčićeva predgovora nema. Neobično je da se ni Anić (1993) pišući o Parčiću nije osvrnuo na suradnju u *Gramatici*, premda se Pavlinovićem veoma zainteresirano bavio niz godina.

¹⁶ Ivan Berčić, Parčićev mentor i istomišljenik, vrstan poznavatelj staroslavenskoga i sakupljač glagoljaške baštine, umro je još g. 1870. Posjedovao je bio veliku zbirku glagoljskih rukopisa i knjiga, koja je — jer JAZU nije imala novca da ju otkupi — završila u javnoj biblioteci u Petrogradu (Gostl 1998:18).

¹⁷ V. o tome i Bratulić (1990).

¹⁸ V. o tome npr. u Soldo (1989–1990), Gostl (1998).

ili uz prijateljsku podporu pribaviti mogao. Amo ide znameniti broj od više tisuća rieči, što mi je ustupio preč. kanonik M. Pavlinović iz vlastite svoje sbirke, sve većinom prosto-pučkoga izvora, a do sele još ne objelodanjenih, koje će se naći pismenom (P.) u dotičnih mjestih pobilježene. Jošter sa zahvalnošću spominjem, da sam prisvojio i uvrstio, gdje im je mjesto od pismena L pak do svrhe, više rieči i primjetaba što mi je blagohotno priposlata izvolio preč. kanonik J. Mrkica. Za sve to podufano se nadam da će ova moja radnja tim bolje olakotiti učećoj se mladeži put k obširnijem poznavanju hrvatskoga jezika.

Drugo je izdanje Parčić dakle nadopunio riječima iz zbirke koju mu je bio ustupio Pavlinović. Taj podatak domaćoj filologiji nije nepoznat, no od podatka se nije odmaklo. Kao zanimljivost konstatira ga već Veber Tkalčević (1878) u prikazu Daničićeva *Ogleda* ARj-a,¹⁹ potom Urlič (1904:289),²⁰ a spominju ga npr. i Vince (1995:1262), Gostl (1998:127–129). U uvodu rada sa skupa o Parčiću Vince (1993:79) najavljuje da »posebno analizira i ističe riječi koje je Parčić preuzeo iz Šulekovih rječnika (1860, 1874) i dijalektalne riječi koje su mu poslali Mihovil Pavlinović i kanonik Mrkica (Krk)«, ali u radu samu o Pavlinovićevim riječima nema ništa. Pa da saberemo ono što, koliko nam je poznato, još nije sabrano:

- M. Pavlinović prikupljao je po srednjoj Dalmaciji pučke riječi i izraze te skupio zbirku »više tisuća riječi«;
- M. Pavlinović svoju je zbirku riječi (4 000–5 000 njih) krajem g. 1867. ili početkom g. 1868. predao Akademiji za ARj;
- I. Dežman od V. Jagića dobiva na uvid Pavlinovićevu zbirku i služi se njome u svojem rječniku liječničkoga nazivlja, objavljenu g. 1868.;
- B. Šulek Pavlinovićevom se zbirkom služi u svojem rječniku znanstvenoga nazivlja, objavljenu g. 1874–1875.;
- D. A. Parčić g. 1874. objavljuje drugo izdanje hrvatsko-talijanskoga rječnika, dopunjeno s »više tisuća riječi« što mu ih je iz dotad neobjavljene svoje zbirke bio ustupio M. Pavlinović;

¹⁹ Prigovoriv Daničiću da je zanemario *pučki neuknjženi jezik* — »Da je n. pr. Pavlinović svoje rieči i fraze, što je po narodu pokupio, ustupio Daničiću prije, nego li ih je štampao u Parčićevu rječniku, bile bi mu uprav onako služile, kano da jih je uzeo od Parčića.« Tkalčević nam dakle kaže i to da je Pavlinović »svoje riječi« prvo bio tiskao u Parčićevu rječniku, a onda ih ustupio Daničiću.

²⁰ »Akademiji je [Pavlinović] pak poslao 4 000 riječi za njezin rječnik. I u Parčićevu hrvatsko-talijanskom rječniku lijep je broj narodnih riječi potekao iz njegova putnog torbaka.«

- Zaključujemo, prvo: Parčić je Pavlinovićevu zbirku imao u rukama prije g. 1868., odnosno u doba kad radi na prvom izdanju talijansko-hrvatskoga rječnika;
- Zaključujemo, drugo, a na temelju usporedbe Parčićevih rječnika i ARj-a: To su iste one riječi koje je Pavlinović dao Akademiji.

IV. U predgovoru trećem izdanju hrvatsko-talijanskoga rječnika Parčić (1901:IX) piše da je u odnosu na drugo ono »priraslo do preko petnaest tisuća novih riječi«. Ako je prvo izdanje (1858) imalo oko 42 000 natuknica u osnovnome dijelu rječnika bez dodatka (Gostl 1998:144), a drugo (1874) oko 50 000,²¹ u drugome je izdanju oko 8 000 novih riječi. Koliko je od tih riječi Pavlinovićevih, odnosno unutar koliko je natuknica Parčić stavio oznaku (*P.*), bilo da je natuknice preuzimao u cjelini bilo da je uz natuknicu tek dodao novo, Pavlinovićevo značenje? — 2 022. Kao i sve što je nastalo pregledavanjem i prebrojavanjem, podatak valja shvatiti koliko-toliko točnim, tim prije što Parčić kadikad po dvije-tri natuknice obuhvati vi-tičastom zagradom i uz njih stavi jedno značenje (a možda je samo jedna od njih Pavlinovićeva), a čini se i da pojedine natuknice nije označio sa (*P.*), premda se usporedbom s ARj-om može pretpostaviti da ih je preuzeo od Pavlinovića (primjere v. ovdje, § V).

Statistički riječi prema vrstama izgledaju ovako:

glagoli	792			
imenice	954	ženski rod	<i>e</i> -sklonidba	443
			<i>i</i> -sklonidba	23
		muški rod		443
		srednji rod	<i>a</i> -sklonidba	35
			<i>t</i> -sklonidba	10
pridjevi	217		sklonjivi	212
			nesklonjivi	5
prilozi	56			
veznici	2			
uzvici	1			
ukupno	2 022			

²¹ Naša okvirna računica podudara se s Gostlovom (1998:127).

Uz tablicu samo opaska-dvije. Zanimljive su imenice *i*-sklonidbe. Od onih koje suvremenim govornicima vjerojatno ne bi bile bliske, ili ne u toj sklonidbi, bile bi npr. *bezum* 'bezumlje',²² *bir* 'prijesad, vrsta' (npr. o vinovoj lozi),²³ *izgomet* 'obirak, otrebina, smeće',²⁴ *kop* 'kopanje', *manjuš* 'sitnica, trica', *otrubi* pl. 'mekinje', *srest* 'zarastanje rane, tal. *cicatrizzazione*'. S druge strane, sve tri imenice na *-ež* (*ljutež*, *opadež*, *ostalež*) muškoga su roda. Nemalen je također broj imenica *t*-sklonidbe, npr. *ise* 'dio',²⁵ *kezme* 'kozle',²⁶ *lile* 'kolijevka, zipka', *starogonče* 'onaj koji je bio svakomu na službu',²⁷ *zine* 'zijevalica, zijevalo, tal. *persona che sbadiglia di spesso*',²⁸ pa i *ljude* 'čovječuljak, čovuljak, tal. *omiciattolo*'. Nesklonjivi su pridjevi svi turcizmi — *bojali*, *bojamli*, *krk*, *krkli*, *marivetli* — ali samo su *krk* i *krkli* označeni zvjezdicom (*), što je u Parčića oznaka za *voce turca*. Veznici su *bir* 'čim, tek, tek što, tal. *appena*'²⁹ i *izgo* 'ali, međutim, tal. *ma, però*',³⁰ uzvik je *anu!*, i to u značenju '(ma) daj!', tal. *suvvia!* (značenje 'tal. *ecco!*' Parčićevo je i navedeno kao drugo).³¹

V. Zanima nas što je od Pavlinovića Parčić preuzeo. Zanima nas zapravo što su to *prostopučke* riječi. Ako je ono što bismo zvali *učenim* riječima Parčić ili preuzimao iz starije leksikografije, ili kovao sam, ili crpao iz »školskih i poučnih knjiga« (Parčić 1901:IX), u dosluhu sa Šulekom ili izravno od njega, *pučke* je riječi morao prikupiti drugačije. Pučke riječi sjevernoga jadranskog primorja bile su mu bliske kao izvornomu govorniku, one srednjega Jadrana mogao je čuti i zapisati boraveći u Zadru, službuju-

²² ARj ima dvije natuknice sa značenjem 'bezumlje' — 1) *bēzūm*, m. i 2) *bēzūm*, f. Pod (2) doslovno stoji *samo u jednoga pisca prošloga vijeka* (J. Kavanjina). Zanimljivo, Parčić (1901: s. v. *bezum*) ima muški rod.

²³ Đ. Daničić (ARj: s. v.) pretpostavlja da je prema perz. *ber* 'vrh, granje, voće', odnosno da nema veze s *brati*.

²⁴ Tako Parčić (1887: s. v.) prevodi tal. *mondiglia* 'izgomet'. ARj za *izgomet* (s. v.) ima 'izmet'.

²⁵ P. Budmani (ARj: s. v.) upućuje na natuknicu *hise* (tur. *hisse*), gdje se donosi i potvrda iz Pavlinovićeve djela, dakle Pavlinović je riječ aktivno rabio.

²⁶ Parčić prevodi s tal. *capretto*, koje je značenje kao Pavlinovićevo navedeno i u ARj-u — *kēzme* 'mlado prase' i 'kozle'. Parčić je označio srednji rod, ARj muški.

²⁷ P. Budmani (ARj: s. v.) dodaje da se veli *uresloj djevojčini i staru magaretu*, iz Pavlinovićeve zbirke.

²⁸ ARj nema.

²⁹ Natuknica glasi: *Bir, cong. *appena*; od *-zemana*, *da tempo antico* (P.). ARj (s. v.) ima *bir* 'jedan' (tur.), odakle onda i 'odjednom, istom, čim', te *birzeman* 'neko vrijeme, negdašnje vrijeme' (tur. 'jedan' + 'vrijeme'), s dvjema potvrdama, ali bez Pavlinovićeve.

³⁰ ARj nema.

³¹ Parčić (1887) s. v. *suvvia* ima 'anu; deder', a s. v. *ecco* ima 'nut, nuto'; Deanović—Jernej (2002) *suvvia* nemaju.

ći u samostanima kod Zadra i kod Šibenika,³² nešto ih je dobio i od šibenskoga kanonika J. Mrkice. Pavlinovićeva zbirka skupljena u Makarskome primorju — u najširem smislu toga pojma — dobro mu je došla da popuni pučku leksičku prazninu do Neretve na jugu. Za ovu prigodu pregledali smo imenice unutar slovâ *B*, *K* i *V*, uzgred još ponešto, i pogledali koja semantička polja pokriva *prostopučki* leksik, što je od njega Parčić — i kako — uvrstio u svoj rječnik. Usporedili smo s ARj-om, pretpostavljajući da je ondje uneseno sve što je Pavlinović prinio.

Pretpostavka se pokazala pogrešnom, što smo već mogli vidjeti na imenici *zine*, vezniku *izgo*, pa i na rodu imenice *bezum*. Među riječima koje su u Parčića označene sa (*P.*), a u ARj-u ih uopće nema, još su npr. imenice *bedelo*, *bleusina*, *bljuta*, *brešnjak*, *demer*,³³ *izgorac*, *izpinj*, *grušavac*, *kalajluk*, *kljajkača*, *kolutar*, *kozomak*, *krce*, *krišva*, *krivolet*, *kukvika*, *kuserba*, *kušmelj*, *organičina*, *osinjača*, *vislo*, *vojnina*, pridjev *priupen*.

Pojedine lekseme koje je Parčić označio kao Pavlinovićeve ARj navodi, ali bez specifična Pavlinovićeva značenja i/ili potvrde. Npr. *predhodnica* je Parčiću 'zvijezda' te 'ovca prethodnica'; ARj za značenje 'zvijezda prethodnica (Danica)' donosi potvrde iz narodnih pjesama i iz Karadžićeva rječnika (Pavlinovićeva nema), a uz značenje 'ovca prethodnica' stoji *samo u jednom primjeru* (a taj je iz narodne pjesme, odnosno Pavlinovićeva potvrde nema). Ili: *grot* je Parčiću 'pjeskovita zemlja'; ARj ima značenja 'pećina' i 'grehota' (Pavlinovićeva značenja o vrsti zemlje nema). Slično: *mačjak* je Parčiću 'mačji izmet' i 'bjelkasta zemlja', a *mrzlina* mu je 'studen, zima' i 'smrznuta zemlja'; ARj za *mačjak* ima samo Karadžićevo 'mačja pogan', a za *mrzlinu* samo 'studen, zima' (Pavlinovićevih vrsta zemlje nema). Ili: imenicu *vilaš*, za životinju u koje su rogovi kao vile, Parčić je također preuzeo od Pavlinovića; ARj za *vilaša* ima dosta potvrda, ali ne i Pavlinovićevu.

Na nekim se pak natuknicama vidi da Parčić od Pavlinovića nije uvijek preuzeo baš sva značenja koja je Pavlinović bio zabilježio. Npr. *kenjeder* je u Parčića 'onaj koji dere magarce', dok ARj donosi i drugo značenje, također Pavlinovićevo, kojega u Parčića nema — 'skudni nadimak čuškvacu, tako od šale zagorac časti primorca'.

³² Na Galevcu (Školjiću) kod Preka na Ugljanu, u Prvić Luci na Prviću kod Šibenika.

³³ Parčić riječ prevodi s 'tal. *finestra*'. Natuknica *demir* (nije Pavlinovićeva) korektno je označena zvjezdicom i donesena su značenja '1) *ferro*, 2) agg. (indecl.) *ferreo*'. Škaljić (1973) s. v. *dëmir* nema oblika *demer*, ali donosi značenje 'gvozdena šipka u prozorskih rešetaka' i kolokaciju *demir pendžer*, koju nalazimo i među primjerima u ARj-u (s. v. *dëmir*).

Za nemali broj natuknica teško je kazati jesu li u cijelosti preuzete od Pavlinovića ili je to samo pojedino njihovo značenje. Primjerice natuknica *otoč* u Parčića izgleda ovako:

Otoč, i, f. 1) *enfiagione*; 2) *polvere delle tarlature* (P.)

Pretpostaviti da je samo značenje (2) Pavlinovićevo ('prašina iz črvotočine'), a da (1) ('oteklina') nije, ne možemo sa sigurnošću. S jedne strane, ARj za oba značenja donosi Pavlinovićeve potvrde, doduše za (1) još neke, ali rukopisne i s napomenama u rječniku *nijednom, govori se u Dalmaciji*. S druge strane, Parčić u svojem talijansko-hrvatskome rječniku (1887) *otoč* nudi kao prvu prijevodnu inačicu za nekoliko natuknica — *tumore* 'otoč, oteklina', *gonfiaggine, gonfiagione* 'otoč, otok, oteklina', *gonfieza* 'otoč, oteklina, podbuhnuće, nadam, nadutost', *enfiato* 'otoč' — odnosno prečesto da bi mu baš bila nepoznata.³⁴ Usput možemo zapaziti da *otoč*, riječ s terminološkim potencijalom, ne samo da nije postala dio terminologije nego je danas posve regionalna i u svojem temeljnom značenju, premda ćemo ju u rječnicima druge polovice 19. stoljeća kadšto naći kao inačicu.³⁵

Napokon, Parčić neke riječi nije označio kao Pavlinovićeve premda ih je po svemu sudeći uzeo iz Pavlinovićeve zbirke. Spomenuli smo riječ *kljajkača* 'tal. *mano storpia*', koju ARj nema, a u Parčića ima (P.). ARj ima *kljajo* 'kljako, kljakav čovjek', s Pavlinovićevom i Bogdanovićevo potvrdom. I Parčić (1874: s. v.) ima *kljajo* 'tal. *uno storpio, stropio*' i *kljako* s uputnicom na *kljajo*, ali nije označio sa (P.). Veoma je lako moguće da je riječ Pavlinovićeve. Ili npr. pridjev *kopurast*, za koji P. Budmani (ARj: s. v.) piše da je onaj u kojega je *kopurica*. A *kopurica* je pak 'perje nasršeno na glavi pivcu oli kokoši', pa Budmani veli da se preneseno i za slova s dijakriticima (č, š, ž) može kazati da su *kopurasta*, jer nad sobom imaju *kopuricu* (znak ˇ, kvačicu).³⁶ Prema ARj-u vidi se da su obje riječi Pavlinovićeve (potvrde za obje samo su Pavlinovićeve), a obje ćemo ih naći i u Parčića, samo što je u njega sa (P.) obilježena samo imenica, ne i pridjev. Ne kažemo da je tomu sigurno tako, ali pretpostavljamo da će ipak biti da je i *kopurast* Parčić uzeo iz Pavlinovićeve zbirke. Uz malo više interpretativne slobode i domišljanja možda bi-

³⁴ Tal. *enfiagione* prevodi sa 'otok, oteklina', *enfiatura* sa 'nadutost, naduvenost, otok'.

³⁵ Mažuranić — Užarević (1842) s. v. *Geschwulst* imaju 'otok, otikao'. Šulek (1860) s. v. *Geschwulst* ima 'otok, **otoč**, oteklina'. Deželić (1868) s. v. *Geschwulst* donosi 'oteklina, otok, **otoč**, grča, nabuh, buhac, guka, cvrljak', međutim u hrvatsko-njemačkome dijelu nema nijedne od tih imenica osim *oteklina*. Šulek (1874–1875) kao natuknice nema ni *Tumor*, ni *otoč*, ni *Geschwulst*, ima samo *otok* (sa značenjima 'insula' i 'tumor, *Geschwulst*').

³⁶ Što je za povijest hrvatske jezikoslovne terminologije više nego zanimljiva napomena, prenesena i u Simeonov rječnik (1969: s. v. *kopurica, kopurasto slovo*).

smo to mogli pretpostaviti primjerice i za imenicu *šljuk*. Parčić (1874: s. v.) ima 'tal. *grande osso del braccio o della gamba*' i nije ju označio sa (P.). ARj (s. v.) za *šluk* 'nožna gornja kost; noga' donosi pet-šest potvrda iz zabilježenih narodnih pjesama te Pavlinovićevu (»zabilježio u srednjoj Dalmaciji«). Budući da je riječ o leksemu koji se rabi u štokavskome dijelu Dalmacije (za-leđu), Hercegovini, mogli bismo pretpostaviti da ga je Parčić ili zabilježio sam ili pak preuzeo od Pavlinovića; ako je to drugo, oznaku nije stavio.

VI. Kao i u svakome rječniku, lako je u Parčićevima pronaći zanimljive natuknice, primjerice:

Macat, a, o, agg.³⁷ *ermafrodito* (P.)

Osa, f. *vespa*; -e (pl.) *due ossi tra la trachea e lo sterno* (P.)

Pajiti, jim, vni.³⁸ 1) *dormire (nel linguaggio de' bambini)*;³⁹ 2) *piagnucolare tra sè* (P.)

Prdec, m. 1) *peto*; 2) *rabbia del bestiame* (P.)⁴⁰

Pudalina, f. *fantasma notturno* (P.)

Pustolova, }
Pustolovica, } f. *fantasma notturno* (P.)

Rodilica, }
Rodilja, } f. 1) *donna di parto, puerpera*; 2) *matrice, utero* (P.)

Rodjenik, m. brat, *fratello di sangue* (P.)

Vojnina, f. *milizia* (P.)

Nismo se zadržavali na takvim zanimljivostima, nego smo prema vlastitu nahodjenju odabrali nekoliko imeničkih značenjskih polja, za koja ćemo odmah reći da nisu ni jedina ni prevladavajuća, tek to da su nam u pregledavanju brojnošću leksema upadala u oči (što se, dakako, može razumjeti i subjektivno i objektivno — dopuštamo oboje).⁴¹ To su — ljudske fizičke odlike i psihičke osobine, bolesti (ljudi i životinja), fauna (stoka, ptice, ribe, kukci), flora (uključujući vinovu lozu i tehniku vezanu uz proizvodnju vina),

³⁷ Pokrata *agg.* = *aggettivo*.

³⁸ Pokrata *vni.* = *verbo neutro imperfettivo*.

³⁹ Valja obratiti pozornost na leksikografsku metajezičnu dosjetku — *nel linguaggio de' bambini*.

⁴⁰ ARj (s. v. *prdec*) piše da je isto što i *prorast*, da se govori u Povoljama na Braču, gdje znači 'djevojku usidjelicu'. Potvrda je Ostojićeva — *otišla je u prdec*. Pavlinovićeve potvrde i značenjâ nema. Parčić ima i *prda* f. i *prdac* m. 'peto, coreggia', ali to nisu Pavlinovićevi leksemi.

⁴¹ U prilog objektivnosti ide količina imenica takvih značenja. Unutar triju slova ima ih više od stotinu.

mlinska tehnika,⁴² *meteorološke* pojave (npr. nazivi vjetrova, kiše), *zemlja* i *zemljište* (prema kakvoći, položaju i sl.). Za ovu prigodu ogledno smo izdvojili tridesetak leksema iz semantičkih polja *ljudi* i njihove *osobine*, *bolesti* i *ptice*.⁴³

FIZIČKE ODLIKE I PSIHIČKE OSOBINE LJUDI

Balek, m. *persona ridicola* (P.)

ARj (s. v.) v. *balijek*⁴⁴

Beduast, a, o, agg. *rozzo, grossolano* (*ne' modi e nel corpo*, P.).

ARj (s. v.) krupna tijela i zle ćudi (tur. *bed-hu* 'zloćud') (Dalmacija, Pavlinović)⁴⁵

Beduv, m. *persona rozza* (P.)

ARj (s. v.) čovjek beduast (Dalmacija, Pavlinović)

Belja, f. *donna dal viso deforme* (P.)

ARj (s. v.) čeljade koje ima bijelo na oku⁴⁶

Bikuša, f. 1) *pecora bianca*; 2) *donna adulatrice* (P.)

ARj (s. v.) 1) ime bijeloj ovci (Pavlinović), 2) žensko koje se umiljava, laska, *adulatrix* (Pavlinović)⁴⁷

Bleusina, m.⁴⁸ *fantasta* (P.)

ARj nema.

Bojdžija, m. 1) *chi contrasta, accattabrighe* (P.); 2) *sgherro*.

ARj (s. v.) čovjek koji se rado svađa i bije⁴⁹

⁴² Da nailazimo na termine mlinske, vodeničke provenijencije (npr. *izgorac, kantu-lja, kolovođa, osnac, pripod*), to nam kaže barem dvoje: — da je u Podgori i Makarsko-me primorju bilo vodenica (a jest, dapače u podgorske mlinove dolazilo se i s Hvara — podatak dugujemo i na njemu zahvaljujemo pozornoj slušačici usmenog izlaganja, usp. ovdje bilj. 1), — da Pavlinoviću u maniri vrsna dijalektologa nije bilo teško zapitkivati mlinare kako se veli ovo, kako se veli ono.

⁴³ Naravno, radi se o izboru riječi, uzorku koji želi pokazati kako su riječi obrađene u dvama rječnicima, osobito onda kad u tome ima razlika (npr. kad u ARj-u natuknice uopće nema ili nije donijeto koje Pavlinovićeva značenje). Uza svaku natuknicu donijet ćemo — parafrazirano i ukratko — što o njoj ima ARj. Ako drugačije nije navedeno, jedina potvrda — Pavlinovićeva je. Svoje komentare bilježimo ispod teksta.

⁴⁴ ARj (s. v. *balijek* 'čeljade kojemu se rugaju, podruguju') ima tri potvrde, Lastricevu i dvije Pavlinovićeve — jednu iz *Različitih spisa* (dakle aktivno je rabio riječ) i jednu zabilježenu — *Pravi si balek*.

⁴⁵ Prema ARj-u ispalo bi da je Pavlinovićeva potvrda jedina, međutim Maretić (1916) koreći ispisivače djelâ za ARj između ostaloga spominje da iz A. Kačića nisu ispisali potvrdu za *beduast* — (...) *beduasti i veliki usilnici*.

⁴⁶ S potvrdom iz narodne pjesme, ali ne i Pavlinovićevom.

⁴⁷ Prema *bikoliti* 'bijeljeti se, sjati' → 'laskati'.

⁴⁸ *Sic!* Muški rod, bez obzira na sklonidbu.

⁴⁹ Potvrda iz Like (Bogdanović), ali Pavlinovićeva nema.

- Brstilo, a, m. *colui che nel parlare smozzica le parole* (P.)
ARj (s. v.) tko govoreći presijeca riječi (Pavlinović)
- Bundijaš, m. *chiaccherone sciocco* (P.)
ARj (s. v.) čovjek koji bundija (Dalmacija, Pavlinović)
- Bundijati, jam, vni. *chiaccherare scioccamente* (P.)
ARj (s. v.) ludo govoreći uznemirivati ljude (Dalmacija, Pavlinović)
- Kaloka, f. *donna lercia* (P.)
ARj (s. v.) isto što i crnooka, kalna oka (narodna pjesma); u drugome značenju: nadimak žensku nečistu, kaljavu u obrazu — »Idi, kaloko jedna!« (Pavlinović)
- Koprcan, m. *fanciullo irrequieto* (P.)
ARj (s. v.) nadimak djetetu nemirnu (Pavlinović)
- Kriviša-kapa, m. fig. *persona burbanzosa* (P.)
ARj (s. v.) oholica, upravo čovjek koji kapu nosi nakrivo (Pavlinović)
- Kršljak, m. *abitante di contrade rupestri* (P.)
ARj (s. v.) čovjek od krša — »Kršljak je uvijek čvršći od pripoljca« (Pavlinović)⁵⁰
- Krvovoča, mf.⁵¹ *persona dagli occhi sporgenti e sanguigni* (P.)
ARj (s. v.) čeljade krvavih i izbuljenih očiju, rijetko (Pavlinović)
- Kušmelj, m. *persona irsuta o pelosa in faccia* (P.)
ARj nema.
- Kutnjak, m. 1) zub, *dente molare*; 2) *cenerario* (P.); 3) *covacenera*
ARj (s. v.) 1) kutnji zub, 2) mjesto ili čeljade u kutu, 2.1) lužnjak, mjesto gdje se lug smiče, 2.2) nadimak čovjeku koji zimi smrdi, stoji na kominu (Pavlinović)⁵²
- Usukanica, f. *donna magra e lunga* (P.)
ARj (s. v.) nadimak za mršavo, visoko žensko čeljade (srednja Dalmacija, Pavlinović)
- Vrbeć, m. *sensibile, molle, effeminato* (P.)
ARj (s. v. *vrbeći* adj.) tjelesno osjetljiv, mekoputan, škakljiv (Makarska, Pavlinović)⁵³

BOLESTI

- Bljuta, f. 1) *certa malattia di cavalli*; 2) *cibo insipido* (P.)
ARj nema.

⁵⁰ Ima još jedna potvrda, iz *Različitih spisa*, dakle Pavlinović je riječ aktivno rabio.

⁵¹ *Sic!* Oba roda.

⁵² Parčićevo značenje (3) ARj ne donosi. Parčić (1887) *covacenera* nema, a Deanović – Jernej (2002) s. v. *covacenera* donose dva — 'lijeno čeljade' i 'čuvarkuća'.

⁵³ Navedeno je još nekoliko potvrda. N. B. U Parčića je riječ o imenici.

Mešnjak, m. *vespajo* (*tumore*, P.)

ARj (s. v.) zao prišt⁵⁴

Namet, m. 1) *aggravio, imposizione*; 2) *fazione, lavoro forzato*; 3) *ammasso di neve*; 4) *sorta di tumore* (P.) kao da je namet na njemu, *come fosse ammalato*

ARj (s. v.) e) zao prišt⁵⁵

Napenj, m. *tumore* (P.)

ARj nema.

Natuč, m. *contusione* (P.)

ARj (s. v.) isto što i natučak (na tijelu, žulj) (Pavlinović)

Unjaz, m. *carie de' denti e del legno* (P.)

ARj (s. v.) gnjilad u drvetu ili zubu (Vrgorac, Pavlinović)

Vašica, f. 1) *gelone, pediguone*; 2) *lastrine di pietra molare per volti*; 3) *specie di pidocchio cavallino* (P.)

ARj (s. v.) 1.a) bubuljica, prišt koji se napravi na tabanima zbog studeni, smrzavanja i svrbi (Karadžić, Daničić), 1.b) vrsta kamena za pravljenje svodova (srednja Dalmacija, Pavlinović), 1.c) uš pod konjskim repom (srednja Dalmacija, Pavlinović)

Vrka, f. 1) *brontolio (del gatto)*; 2) *sorta di eruzione cutanea* (P.)

ARj (s. v.) 1) mačje frkanje (Karadžić, Iveković), 2) otok, oteklina (Rešetar, Milas)⁵⁶

PTICE

Bakanet, m. *specie di uccello palustre* (P.)

ARj (s. v.) neka vodena ptica u Dalmaciji (Pavlinović)

Ban-punica, f. *pettirosso (uccello, P.)*.

ARj (s. v.) ptica koja se zove i čučka i ranjkuša, *erithacus*, tal. *pettirosso* (Dalmacija, Pavlinović)

Benac, m. *un minchione*; ljetni —, *tacchino selvatico* (P.)

ARj (s. v.) 1) lud čovjek, *bena* (tur. *bön*) (Pavlinović), 2) divlji tukac (Pavlinović)⁵⁷

Breljuzga, f. *specie di piccolo uccello* (P.)

ARj (s. v.) ptica koja se zove i prdavac (Pavlinović)

Kapurica, f. *parrucca* (P.)

ARj (s. v.) a) kapurasta kokoš, ptica (Pavlinović); b) vlasna kapa, vlasulja, *perucca* (Pavlinović),⁵⁸ c) glans, njem. *eichel* (Brač, Ostojić)

⁵⁴ T. Maretić (ARj: s. v.) piše *samo u jednoga pisca* (J. Vladimirovića). Pavlinovićeve potvrde nema. Deanović — Jernej (2002) s. v. *vespaio* imaju oba značenja — 'osinjak' i 'čir poganac'.

⁵⁵ T. Maretić (ARj: s. v.) donosi samo potvrdu iz M. Jovanovića-Batuta i piše *ne čini se dosta pouzdano*.

⁵⁶ Pavlinovićevih potvrda za značenje (2) nema.

⁵⁷ ARj nema frazem *ljetni benac* (ni s. v. *ljetni*).

⁵⁸ Parčić (1887) s. v. *parrucca* ima 'vlasulja, baroka, kapurica'.

Krivolet, m. *cornice* (P.)⁵⁹

ARj nema.

Ranjkuša, f. *pettiroso* (*uccello*, P.).

ARj (s. v.) ime ptice, ban-punica, planinska ptičica koja najprva silazeći k moru javlja zimu (okolica Makarske, Pavlinović)

VII. Pred kraj svrnimo još pozornost na zanimljivost uz koju možemo ponoviti Maretićevu opasku iz *Crtica* — »Kako se ima to razumjeti, meni je tajna«. U drugom izdanju (1874), rekosmo, Parčić je oznaku (P.) stavio u 2 022-jema natuknicama. U trećem izdanju (1901) ta je oznaka ostavljena u 163-ima natuknicama. Pavlinovićeve riječi i njihova značenja nisu iz rječnika nestali, oni su i u trećem izdanju u njemu, gdješto u natukničkome smislu dorađeni, ali u bitnome smislu ništa se s njima nije dogodilo. Tek što nemaju oznaku (P.). Primjerice:

Bikla, f. <i>latte misto al vino</i> (P.)	(1874)
Bikla, f. <i>latte misto al vino</i>	(1901)
Grušavac, vca, m. vjetar, <i>epit. di vento ponentale</i> (P.)	(1874)
Grušavac, vca, m. vjetar, <i>vento ponent</i>	(1901)
Tučka, f. <i>mazza di legno</i> (P.)	(1874)
Tučka, f. <i>pestello; mazza di legno</i>	(1901)
Tugežljiv, a, o, agg. <i>sensibile al dolore</i> (P.)	(1874)
Tugežljiv, a, o, agg. <i>sensibile al dolore</i>	(1901)
Tutuš, i, f. <i>persona piccola e dappoco</i> (P.)	(1874)
Tutuš, m. ⁶⁰ <i>persona piccola e dappoco</i>	(1901)

Ili kad Parčić upućuje na drugu natuknicu ((P.) nije stavljeno ni u drugom izdanju):

Bilič, i, f. V. Bjelič	(1874)
Bilič, i, f. V. Bjelič	(1901)
Bjelič, i, f. <i>fisionomia</i> (P.)	(1874)
Bjelič, i, f. <i>fattezze (del volto); fisionomia</i> ⁶¹	(1901)
Obilič, i, f. <i>fisionomia</i> (P.)	(1874)
Obilič, i, f. <i>fisionomia</i>	(1901)

⁵⁹ Tal. *cornice* jest 'okvir' (npr. slike), ali Parčić (1887) s. v. *cornice* ima i značenje 'cornacchia, vrana'.

⁶⁰ Promijenjen je rod; ARj (s. v. *tutuš* 'tupan') ima oba roda.

⁶¹ Sic! Dodano je značenje *fattezze (del volto)* 'crte (lica)' te je drugo napisano kao *fisionomia*. ARj (s. v. *bilič*) piše da je prema tur. *biliš* 'odlika, ono po čemu se što poznaje', dakle da o jatu nema govora.

Kadšto će u trećem izdanju natuknica biti dotjerana, promijenjena, ali će oznaka (*P.*) bez obzira na to biti ostavljena, dakle nije riječ o tome da su (*P.*) izgubile preinačene natuknice:

Levnost, i, f. <i>destrezza</i> (<i>P.</i>)	(1874)
Lievnost, i, f. <i>destrezza</i> (<i>P.</i>) ⁶²	(1901)
Ukovnica, f. <i>donna blasfema</i> (<i>P.</i>)	(1874)
Ukovnica, f. <i>donna maledica, mala lingua</i> (<i>P.</i>)	(1901)

U *Predgovoru k trećemu Izdanju* (str. IX–X) Parčić ništa o tome ne piše, a u *Tablici pokraćenih rieči* (str. XI–XII) i dalje stoji »(*P.*) t. della raccolta Pavlinović«, kao što u ponovljenome *Predgovoru k drugomu Izdanju* (1901, str. VII) i dalje stoji da su riječi kanonika J. Mrkice uvrštene od slova *L* nadalje. Zašto je 1 859 natuknica u trećem izdanju ostalo bez oznake (*P.*), nemoguće je kazati. Ili bolje, nemoguće je kazati zašto je oznaka u 163-ima natuknicama ostavljena. Pregledavanjem označenih natuknica trećeg izdanja nismo uspjeli otkriti logiku kojom bismo to objasnili. Da bude još zanimljivije, oznaku nalazimo unutar slova od *K* nadalje, u slovima *A–J* nema je.⁶³ Da se u nastajanju svake knjige, pogotovo rječnika, uvijek zbude mnogo znanih i nezvanih zgoda, to je svakomu jasno. Zgoda s označivanjem Pavlinovićevih riječi u Parčićevu trećem izdanju jedna je takva. Zasad smo ju samo osvijestili, možda jednom dobije i objašnjenje.⁶⁴ Kakvi bi pak dozezi tog objašnjenja mogli biti – zanimljivi ili ne, banalni ili ne – o tome, opet, ne možemo reći ništa. Tek se nanovo možemo upitati je li u drugom izdanju Parčić sa (*P.*) označio baš sve što je preuzeo od Pavlinovića (v. ovdje § V).

Zaključimo. Pavlinovićevom zbirkom sakupljenih *prostopučkih* riječi služili su se svaki na svoj način D. A. Parčić, I. Dežman, B. Šulek, obrađiva-

⁶² U drugom izdanju Parčić ima i pridjev *levan* 'tal. *destro*', u trećemu ga nema. ARj (s. v.) ima *levan* 'okretan za rad' i *levnost* 'čvrstina, hitrost' (obje riječi Pavlinovićeve su). Nema veze s *lijevom* rukom, stranom (bilo bi zanimljivo i suprotno očekivanjima da se okretnost, spretnost povezuje s *lijevom*, suprotno uostalom i od europskog internacionalizma prema lat. *dexter*), dakle nije riječ o jat, prije će biti orijentalnoga podrijetla (usp. ARj s. v. *leven*, *leventa*).

⁶³ Možemo se domišljati da to ima veze s činjenicom da je oko g. 1900. ARj bio stigao upravo negdje do slova *K*, odnosno *L*, pa Parčić Pavlinovićevu zbirku tada više nije držao neobjavljenom, nego je konzultirao ARj.

⁶⁴ Usp. Vince (1995:1266) piše: »Dok nemamo na uvidu Parčićevu korespondenciju, za koju se zna da postoji (M. Bolonić), ne možemo sa sigurnošću tvrditi kako je Parčić izrađivao svoj veliki rječnik u vremenskom rasponu od 1874. do 1901. U spisima Arhiva trećoredaca u Zagrebu među pismima nije pronađeno nikakvo dopisivanje koje bi nam pokazalo u nekim pojedinostima kakve je jezične ideale zamišljao Parčić. Njegov kasniji boravak u Rimu [od g. 1876. dalje, I. M.] i primjeri iz talijanske leksikografije s mnogom obilnom literaturom poučili su ga kako sastavljati veći rječnik.«

či ARj-a. Potpunu sliku o njoj moguće je dobiti samo uspoređujući sve njihove rječnike, osobito Parčićeve i ARj, jer ni u jednome od njih nema svih Pavlinovićevih riječi i svih njihovih značenja.⁶⁵ Opisani koloplet triju filoloških sudbina — Pavlinovićeve, koji je prikupio, s rečeničnim potvrđama zabilježio, naglasno označio 4 000–5 000 riječi, pa ih potom kolegijalno i dobrohotno ustupio onima koji su pisali rječnike, najprije Parčiću; Parčićeve, koji je četrdesetak godina ustrajno poboljšavao svoje dvojezične rječnike, a korpus za njih skupljao i iz knjiga i iz puka; Akademijina rječnika, koji je uza sve nedostatke i danas imponozantno vrelo — iznova svjedoči o visokoj razini hrvatske filološke svijesti u drugoj polovici 19. stoljeća i maru njezinih nositelja.

Literatura

- Alerić, Danijel. 1988. Pića od vina i mlijeka i od kvasine i mlijeka i njihovi hrvatski nazivi. *Rasprave Zavoda za jezik* 14, 15–34.
- Anić, Vladimir. 1976. Mihovil Pavlinović — bez želje filolog. *Radovi* 14–15, Zadar, 7–15.
- Anić, Vladimir. 1977. Mihovil Pavlinović i Paškval Vuičić: Jedna plodna veza iz 19. stoljeća. *Radovi Zavoda za slavensku filologiju* 15, 7–10.
- Anić, Vladimir. 1990. O jeziku Mihovila Pavlinovića. U: Stančić (ur.) 1990: 357–365.
- Anić, Vladimir. 1993. Dragutin Parčić kao hrvatski gramatičar (*Grammatica della lingua slava (illirica)*, Zara 1873). U: *Zbornik* 1993:93–102.
- ARj = *Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*. 1880–1976. Knj. I–XXIII. Zagreb : JAZU.
- Bratulić, Josip. 1990. Mihovil Pavlinović i borba za glagoljicu u Dalmaciji u 19. stoljeću. U: Stančić (ur.) 1990:377–390.
- Brozović, Dalibor. 1980–1981. O sadržaju pojma *norma* u leksikografiji. *Jezik* 28, 138–145.
- Ćosić, Vjekoslav. 1993. Dragutin A. Parčić, život u djelu. U: *Zbornik* 1993: 45–57.
- Deanović, Mirko — Josip Jernej. 2002. *Vocabolario italiano-croato = Talijansko-hrvatski rječnik*. Četrnaesto izdanje. Zagreb : Školska knjiga.
- Derossi, Julije. 1993. Antun Dragutin Parčić (1832–1902). U: *Zbornik* 1993: 33–44.
- Dežman, Ivan. 1868. *Rčnik lčničkoga nazivolja*. Zagreb : Troškom jugoslavinske akademije znanosti u umětnosti.

⁶⁵ Pavlinovićeva zbirka kao takva danas više ne postoji — nakon ekscerpiranja za ARj uništena je (Zaradija-Kiš 1990:369, Tafra 1995:104).

- Gostl, Igor. 1998. *Dragutin Antun Parčić*. Zagreb : Matica hrvatska.
- Ham, Sanda. 2006. *Povijest hrvatskih gramatika*. Zagreb: Nakladni zavod Globus.
- Jagić, Vatroslav. 1902. Rječnik hrvatskoga jezika. Skupili i obradili dr. Fr. Iveković i dr. Ivan Broz. Sv. II. P.–Ž. U Zagrebu 1901. *Archiv für slawische Philologie*, Berlin, XXIV: 230–242. [Cit. prema: 1948. *Izabrani kraći spisi*: 558–571. Ur. i članke sa stranih jezika prev. Mihovil Kombol. Zagreb : Matica hrvatska.]
- Maretić, Tomo. 1916. Crtice o rječniku naše Alademije. *Ljetopis JAZU* 31, 25–114. [Cit. prema: ARj, knj. XXIII, sv. 97: 15–54.]
- Maretić, Tomo. 1932. Pregled srpskohrvatske gramatičke terminologije XVII, XVIII i XIX vijeka. *Rad JAZU* 243, 13–90.
- Marković, Ivan. 2007. *Do kosti*: Imenice hrvatske *i*-sklonidbe. *Lahor* 3, 14–36.
- Martinčić, Ivan. 1990. Pogovor ili zaglavak pretisku. U: Šulek 1990 [1874–1875]:1373–1390.
- Mažuranić, Ivan — Jakov Užarević. 1842. *Deutsch-ilirisches Wörterbuch = Němačko-ilirski slovar*. Zagreb : Verlag und Druck der k. priv. ilirischen National-Buchdruckerei von Dr. Ljudewit Gaj.
- Mihajlović, Velimir. 1966. Srpskohrvatski nazivi vetrova. *Prilozi proučavanju jezika 2*, Novi Sad, 99–122 + zemljovidi.
- Obad, Stijepo. 1990. Makarsko primorje u Pavlinovićevo doba. U: Stančić (ur.) 1990:43–64.
- Parčić, Dragutin A. 1874. *Rječnik slovinsko-talijanski = Vocabolario slavo-italiano*. Drugo izdanje. Zadar : Braća Battara-Tiskari-Izdavatelji.
- Parčić, Dragutin A. 1877 [1873]. *Grammaire de la langue serbo-croate*. Prev. J.-B. Feuvrier. Paris : F. Vieweg, Librairie-Éditeur.
- Parčić, Dragutin A. 1887. *Rječnik talijansko-slovinski (hrvatski)*. Drugo, popravljeno i pomnožano izdanje. Senj : Tisak i naklada H. Lusterera.
- Parčić, Dragutin A. 1901. *Rječnik hrvatsko-talijanski = Vocabolario croato-italiano*. Treće, popravljeno i pomnožano izdanje. Zadar: Tisak i naklada »Narodnoga Lista« [Cit. prema: 1995. Faksimilski pretisak. Zagreb: Ar-Tresor studio.]
- Putanec, Valentin. 1993. Ocjena prinosa rječnika Dragutina Parčića (1832–1902) hrvatskoj leksikografiji. U: *Zbornik* 1993:89–92.
- Ravlić, Jakša. 1969. Mihovil Pavlinović. U: Franjo Rački — Mihovil Pavlinović — Natko Nodilo — Blaž Lorković. 1969. *Izbori iz djela*: 109–123. PSHK, knj. 33. Zagreb : Zora — Matica hrvatska.
- Samardžija, Marko. 2004 [2002]. Bogoslav Šulek i Dragutin Antun Parčić — protagonisti leksičke obnove hrvatskoga standardnog jezika u dru-

- goj polovici XIX. stoljeća. U: 2004. *Iz triju stoljeća hrvatskoga standardnog jezika*: 102–112. Drugo, prošireno izdanje. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada.
- Simeon, Rikard. 1969. *Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva*. I–II. Zagreb : Matica hrvatska.
- Soldo, Josip Ante. 1989–1990. Antun Dragutin Parčić i njegov glagoljski misal. *Slovo* 39–40, 167–186.
- Soldo, Josip Ante. 1993. Pavlinović i franjevci. U: Stančić (ur.) 1990:137–159.
- Stančić, Nikša (ur.) 1990. *Mihovil Pavlinović u politici i književnosti* [Zbornik radova sa znanstvenoga skupa održanog u Podgori od 4. do 6. XI. 1987. u povodu stogodišnjice smrti Mihovila Pavlinovića]. Zagreb : Globus.
- Stojković, Marijan. 1934. Miho Pavlinović (O 100-godišnjici rođenja 1831). *Ljetopis JAZU* 46, 145–156.
- Stojković, Marijan. 2005. *Hrvatske jezične i pravopisne dvojbe*. Prir. Marko Samardžija. Zagreb : Pergamena.
- Škaljić, Abdulah. 1973. *Turcizmi u srpskohrvatskom-hrvatskosrpskom jeziku*. Treće izdanje. Sarajevo : Svjetlost.
- Šulek, Bogoslav. 1860. *Deutsch-kroatisches Wörterbuch = Njemačko-hrvatski rječnik*. I–II. Zagreb : Narodna tiskarnica dra. Ljudevita Gaja.
- Šulek, Bogoslav. 1874–1875. *Hrvatsko-njemačko-talijanski Rječnik znanstvenoga nazivlja = Deutsch-kroatische wissenschaftliche Terminologie*. I–II. Zagreb : Tiskom Narodne tiskare Dra. Ljudevita Gaja. [Cit. prema: 1990. Faksimilski pretisak. Zagreb: Globus.]
- Šulek, Bogoslav. 1879. *Jugoslavenski imenik bilja*. Zagreb: Troškom Jugoslavenske akademije znanostih i umjetnostih, Tiskom Dioničke tiskare.
- Šuljak, Andrija. 1993. Mihovil Pavlinović i Josip Juraj Strossmayer. U: Stančić (ur.) 1990:117–125.
- Tafra, Branka. 1995 [1989]. Od Akademijina Rječnika do njegovih *Dopuna* (podudarnosti i razlike). U: *Jezikoslovna razdvojbica*: 94–105. Zagreb : Matica hrvatska.
- Tafra, Branka. 1997–1998. Povijesna načela normiranja leksika. *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 23–24, 325–343.
- Urlić, Šime. 1904. Nešto o jeziku M. Pavlinovića. *Glasnik Matice Dalmatinske* III:3 (1903–1904), Zadar, 281–292.
- Veber Tkalčević, Adolfo. 1878. Rječnik Gjura Daničića. U: 1887. *Djela Adolfa Vebera*, sv. III [Jezikoslovje]: 470–476. Zagreb : Tiskom Dioničke tiskare.
- Vince, Zlatko. 1993. Dragutin Parčić kao leksikograf. U: *Zbornik* 1993:79–87.
- Vince, Zlatko. 1995. Leksikograf Dragutin Parčić u svojem vremenu. U: Parčić 1995 [1901]:1241–1276.

- Vince, Zlatko. 2002. *Putovima hrvatskoga književnog jezika: Lingvističko-kulturnopovijesni prikaz filoloških škola i njihovih izvora*. Treće, dopunjeno izdanje. Zagreb : Nakladni zavod MH.
- Zapisnici 1866–1867* = Izvodi iz zapisnika Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 1866–1867. *Rad JAZU 1*, 264–276.
- Zapisnici 1867–1868* = Izvodi iz zapisnika Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 1867–1868. *Rad JAZU 2*, 233–248.
- Zapisnici 1868* = Izvodi iz zapisnika Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 1868. *Rad JAZU 3*, 244–252.
- Zaradija-Kiš, Antonija. 1990. Nešto o paleoslavenizmima u rječniku Mihovila Pavlinovića. U: Stančić (ur.) 1990:367–376.
- Zbornik 1993* = *Zadarska smotra*, Zadar, XLII (1993), 3 [Zbornik radova sa znanstvenoga skupa *Život i djelo Dragutina Parčića* održanog u Zadru i Preku 18. i 19. X. 1992. u povodu 160. obljetnice rođenja i 90. obljetnice smrti Dragutina Parčića].

Mihovil Pavlinović and Dragutin A. Parčić
Yet another fruitful 19th century collaboration

Abstract

This article discusses the lexical items that Mihovil Pavlinović collected from speakers of the Makarska Littoral vernacular and passed on to Dragutin A. Parčić for the second edition of his Croatian-Italian dictionary (Zadar, 1874), and subsequently submitted to the Yugoslav Academy of Sciences and Arts for its dictionary (Zagreb, 1880–1976). It is shown that Parčić adopted as many as 2,000 words from Pavlinović's collection, and not 4,000–5,000, as was previously believed. A comparison is made between Pavlinović's words in Parčić's dictionary and in the Academy's dictionary. Assumptions are also made about the use of these words on the right-hand side of Parčić's Italian-Croatian dictionary and the fate of Pavlinović's collection, which indicates the philological attitudes and normative-lexicological procedures in the second half of the nineteenth century, a very important period in the formation of the present-day Croatian standard.

Ključne riječi: Mihovil Pavlinović, Dragutin A. Parčić, hrvatski jezik, leksikografija, dvojezični hrvatski rječnici, 19. stoljeće

Key words: Mihovil Pavlinović, Dragutin A. Parčić, Croatian language, lexicography, bilingual Croatian dictionaries, 19th century

Dodatak:

Pavlinovićeve riječi u Parčićevu hrvatsko-talijanskome rječniku
iz godine 1874.⁶⁶

ajmekati	bartulašan <i>agg.</i>	bir* <i>cong.</i>	bregava <i>f.</i>
alaša* <i>f.</i>	bas <i>m.</i>	birati	brêk <i>m.</i>
alim <i>m.</i>	basati	bistranka <i>f.</i>	brekuc <i>m.</i>
aljtati	batal <i>m.</i>	bjelaksati se	breljuzak <i>m.</i>
aljtav <i>agg.</i>	batalina <i>f.</i>	bjelič <i>f.</i>	breljuzga <i>f.</i>
aljtavac <i>m.</i>	bateljica <i>f.</i>	bjelika <i>f.</i>	brešnjak <i>m.</i>
amar* <i>m.</i>	batlak <i>m.</i>	bjelikovina <i>f.</i>	brgulja <i>f.</i>
anamo <i>avv.</i>	bavča <i>f.</i>	bjelilo <i>n.</i>	bricati se
ankas	bedelo <i>n.</i>	bjelobrvast <i>agg.</i>	brigežljiv <i>agg.</i>
ankasice <i>avv.</i>	bedra <i>f.</i>	bjelosapac <i>m.</i>	brk <i>m.</i>
anul <i>interj.</i>	beduast <i>agg.</i>	bjelotrepast <i>agg.</i>	brkalj <i>m.</i>
arežine <i>fpl.</i>	beduati se	bjesnjeti	brkati
asol <i>m.</i>	beduv <i>m.</i>	blanuti se	brknuti
asumiti	beglučiti*	blekaš <i>m.</i>	brlota <i>m.</i>
asviestiti se	behuk <i>m.</i>	bleusina <i>m.</i>	brojimice <i>avv.</i>
ašluk* <i>m.</i>	belenćuk <i>m.</i>	blieštiti	brs <i>m.</i>
avindati se	belenzuk <i>m.</i>	bljuta <i>f.</i>	brsata <i>f.</i>
	belja <i>f.</i>	bobolj <i>m.</i>	brstilo <i>m.</i>
	benac <i>m.</i>	bocetan <i>agg.</i>	brškati
	beprema <i>f.</i>	boćin <i>m.</i>	brunčela <i>f.</i>
	beralo <i>n.</i>	bogomolnik <i>m.</i>	brundjela <i>f.</i>
	besleišati	bojali <i>agg. indecl.</i>	brusati se
	bešast <i>agg.</i>	bojamli <i>agg. indecl.</i>	bruzak <i>m.</i>
	bezdajnica <i>f.</i>	bojdzija <i>m.</i>	bruzda <i>f.</i>
	bezkarant <i>agg.</i>	boljesniji <i>agg.</i>	bruziti
	bezum <i>f.</i>	bosilica <i>f.</i>	brvno <i>n.</i>
	bič <i>m.</i>	bozavac <i>m.</i>	brz <i>agg.</i>
	bičati	božićati se	brzolik <i>m.</i>
	biće <i>n.</i>	božji <i>agg.</i>	brzovan <i>m.</i>
	bielo <i>n.</i>	brabka <i>f.</i>	brž <i>avv.</i>
	bigar <i>m.</i>	braboljak <i>m.</i>	bržak <i>avv.</i>
	bikla <i>f.</i>	brabonjak <i>m.</i>	bucat <i>m.</i>
	bikliti	brač <i>m.</i>	bude <i>m.</i>
	bikoliti	brcimice <i>avv.</i>	budoviti
	bikuša <i>f.</i>	brcnuti	bukadar <i>avv.</i>
	biličiti	brčan <i>agg.</i>	bukar <i>m.</i>
	biljegan <i>agg.</i>	brdar <i>m.</i>	bukljati
	bîr <i>f.</i>	brdarica <i>f.</i>	buknuti

⁶⁶ *Napomene.* Za mnoge riječi ne možemo tvrditi da su u cijelosti preuzete od Pavlinovića, nego je preuzeto samo neko do značenja, ali iz Parčića nije uvijek lako razabrati o čemu je od toga dvoga riječ (v. ovdje § V). Riječima smo radi lakšega snalaženja Parčićevom oznakom naznačili vrstu. Zvezdicom je Parčić označio turcizme. Masno su donesene riječi unutar kojih je Parčić oznaku (P.) stavio i u trećem izdanju rječnika (1901).

bundijaš <i>m.</i>	čeranj <i>m.</i>	denjati	dostuditi
bundijati	čestopupica <i>f.</i>	derba <i>f.</i>	dotegnuti
bungasije <i>npl.</i>	čežaja <i>f.</i>	des <i>m.</i>	dotuga <i>f.</i>
buovica <i>f.</i>	činiti	desetinar <i>m.</i>	dovezati
burdus* <i>m.</i>	činski <i>agg.</i>	desetinjak <i>m.</i>	dovodnica <i>f.</i>
busav <i>agg.</i>	čip <i>agg.</i>	desne <i>fpl.</i>	dovršanica <i>f.</i>
busavica <i>f.</i>	čip <i>m.</i>	dešak <i>m.</i>	dozorit <i>agg.</i>
butrast <i>agg.</i>	čitati	devir <i>m.</i>	dozvati
butre <i>n.</i>	čiverica <i>f.</i>	devlet <i>m.</i>	drlje <i>n.</i>
buveljak <i>m.</i>	čmanjak <i>m.</i>	dikao <i>agg.</i>	drobiti
	čogljan <i>m.</i>	dinevraka <i>m.</i>	drončina <i>f.</i>
cibljiv <i>agg.</i>	čošalija <i>f.</i>	diveseo <i>m.</i>	drtan <i>agg.</i>
ciedja <i>f.</i>	čoviti se	divijan <i>m.</i>	držimice <i>avv.</i>
cielac <i>m.</i>	čuluk <i>m.</i>	divino <i>n.</i>	dudla <i>f.</i>
cieljac <i>m.</i>	čumijati	djavlekati	dulo <i>n.</i>
cieniti	čvilja <i>f.</i>	djevojkasati se	dumati
ciepac <i>m.</i>	čviljav <i>agg.</i>	djezma <i>f.</i>	dumrijati
ciepati	čvrļj <i>m.</i>	djimezgra <i>f.</i>	durbijati
ciknuti		djoka <i>f.</i>	duševnik <i>m.</i>
ciljni <i>agg.</i>	ćećeavat <i>agg.</i>	djonati se	dušiti
cjeplja <i>f.</i>	ćećuran <i>agg.</i>	djumrija* <i>f.</i>	duževina <i>f.</i>
cjepotka <i>f.</i>	čerša <i>f.</i>	djunuti	dvogrla <i>f.</i>
cjevnjak <i>m.</i>	čerutina <i>f.</i>	djurđimice <i>avv.</i>	dvojedrica <i>f.</i>
cmàra <i>f.</i>	ćeser <i>m.</i>	do'rvati	dvokopica <i>f.</i>
cmarina <i>f.</i>	čoškati se	dobavljati	
cmilj <i>m.</i>	ćućuviz <i>m.</i>	dobića <i>f.</i>	furda <i>f.</i>
cmiljati	ćulak <i>m.</i>	dočikati	
copot <i>m.</i>	ćulavija <i>f.</i>	doći	gabav <i>agg.</i>
crļjenika <i>f.</i>	ćuliti	doderati	gadežljiv <i>agg.</i>
crpina <i>f.</i>	ćust <i>agg.</i>	dodjesti se	gala <i>f.</i>
crvanj <i>f.</i>	ćuviz <i>m.</i>	dodjeti se	galast <i>agg.</i>
		dogarati	gale <i>m.</i>
čagalj <i>m.</i>	daht <i>m.</i>	dogoditi se	galja <i>f.</i>
čandra <i>f.</i>	dajandišiti se	dohakati	gamad <i>f.</i>
čandrati	daljak <i>m.</i>	dohašati	gandelj <i>m.</i>
čandrljan <i>agg.</i>	daljci <i>mpl.</i>	dojačati	gangeziti se
čandrljok <i>agg.</i>	dan <i>m.</i>	dokastiti	garaz <i>m.</i>
čapa <i>f.</i>	dankljati	dokon <i>agg.</i>	garaziti se
čavalduša <i>f.</i>	dapćati	dokrušiti	gavežljiv <i>agg.</i>
čavlenica <i>f.</i>	datan <i>agg.</i>	dokućit <i>agg.</i>	gaviti se
čebrkalj <i>m.</i>	davorija <i>f.</i>	dolunjati	gazalice <i>fpl.</i>
čediti	daždjenak <i>m.</i>	doljanin <i>m.</i>	gingati se
čekljaniti	dažnjak <i>m.</i>	domlestvo <i>n.</i>	gingavica <i>f.</i>
čekrljati	debeliti	domuzina <i>f.</i>	gláđiti
čendrljati se	debeo <i>agg.</i>	dopadavica <i>f.</i>	glasnik <i>m.</i>
čendrljoka <i>f.</i>	dejandišiti se	dosalja <i>f.</i>	glavare <i>fpl.</i>
čepati	dejanišiti se	dostići	glavić <i>m.</i>
čeprljati	delba <i>f.</i>	dostignuti	glavinjati
čepukati	demer <i>m.</i>	dostojati	gledak <i>agg.</i>

glenda <i>f.</i>	hak <i>m.</i>	izimiti	izputiti se
glenditi	halj <i>m.</i>	izistiniti	izreda <i>avv.</i>
glendžija <i>m.</i>	harli <i>agg.</i>	izkaližati	izrojiti se
glogolj <i>m.</i>	hašur* <i>avv.</i>	izkàpiti	izrubiti
gluhar <i>m.</i>	hladukati se	izklančati se	izručiti
glumiti	hledja <i>f.</i>	izklipati se	izručivati
gljiza <i>f.</i>	hledjavica <i>f.</i>	izknaditi	izruka <i>f.</i>
gnjizdura <i>f.</i>	hodac <i>m.</i>	izkoliti	izslaba <i>f.</i>
gobini <i>mpl.</i>	hodimice <i>avv.</i>	izkon <i>m.</i>	izšetati
gojatan <i>agg.</i>	hranka <i>f.</i>	izkonik <i>m.</i>	izšrmati
golocievka <i>f.</i>	hrdati	izkopajnik <i>m.</i>	iztiska <i>f.</i>
golopuzast <i>agg.</i>	hrdnuti	izkopniti	iztotuliti
goloruk <i>agg.</i>	hrebje <i>n.</i>	izkopsiti	iztrzati
gorletati se	hrga <i>f.</i>	izkrčiti	izumisal <i>f.</i>
gotovina <i>f.</i>	hupa <i>f.</i>	izkrivoletati	izvarak <i>m.</i>
govedarica <i>f.</i>	hupljiv <i>agg.</i>	izkružiti	izvijen <i>agg.</i>
govorajka <i>f.</i>		izkulukovati	izvištiti
govorkinja <i>f.</i>	ičik* <i>avv.</i>	izkúsati se	izvit <i>m.</i>
grabalje <i>n.</i>	idati	izlisičiti se	izvitak <i>m.</i>
gradobitina <i>f.</i>	idnuti se	izljuštiti	izvjetovati se
gradoboj <i>m.</i>	igraja <i>f.</i>	izmahati	izvracati
grančik <i>m.</i>	ila <i>f.</i>	izmanuti	izvratiti
granica <i>f.</i>	inoča <i>f.</i>	izmjerak <i>m.</i>	izvražditi
grbalj <i>m.</i>	injuša <i>f.</i>	iznebušiti	izvrkati se
grckati	ipriub <i>avv.</i>	iznemagati	izvrstati
grčica <i>f.</i>	isa <i>f.</i>	iznemoći	izvršit <i>agg.</i>
grdobina <i>f.</i>	ise <i>n.</i>	iznesviestiti	iža <i>f.</i>
greban <i>agg.</i>	isenik <i>m.</i>	izobati se	jačmer <i>m.</i>
greblja <i>f.</i>	isor <i>m.</i>	izočan <i>agg.</i>	jagizati
griva <i>f.</i>	ispor <i>m.</i>	izok <i>m.</i>	jagmilo <i>n.</i>
grknuti	istanova <i>avv.</i>	izor <i>m.</i>	jajonos <i>m.</i>
grličati	istor <i>avv.</i>	izorit <i>agg.</i>	jakarica <i>f.</i>
grljak <i>m.</i>	iti	izpasti	jal <i>m.</i>
grmac <i>m.</i>	izapniti	izpinj <i>m.</i>	japija* <i>f.</i>
gročić <i>m.</i>	izbiboriti	izpiriti	japuža <i>f.</i>
grohot <i>f.</i>	izbijati	izpis <i>m.</i>	jaretnjak <i>m.</i>
gromekati	izbusati se	izpitati	jariti
grota <i>f.</i>	izcimati	izpitiv <i>agg.</i>	jaukovac <i>m.</i>
grud <i>f.</i>	izčendrljati	izplanuti	jednač <i>avv.</i>
grudina <i>f.</i>	izčigati se	izplaviti	jednogodac <i>m.</i>
grusati	izčikati se	izplnuti	jednopolan <i>agg.</i>
grušavac <i>m.</i>	izdenjati	izpogadjati se	jednozidice <i>avv.</i>
gubičati se	izdušivati	izpojiti	jek <i>m.</i>
guljak <i>m.</i>	izgljizati se	izpomećati	jelačkinja <i>f.</i>
guljevina <i>f.</i>	izgo <i>cong.</i>	izporavljati	jelj <i>m.</i>
gušav <i>agg.</i>	izgomet <i>f.</i>	izpravdati	jeljati
guželj <i>m.</i>	izgonenati	izpričepljivati se	ježa <i>f.</i>
	izgonetati	izpriečiti	jurevika <i>f.</i>
haholjak <i>m.</i>	izgorac <i>m.</i>	izprutiti se	
hajdučljiv <i>agg.</i>	izgravati	izpuljkati	

kacati	kolobetati se	krovat <i>agg.</i>	lizati
kajaški <i>agg.</i>	kolovodja <i>m.</i>	krpat <i>m.</i>	lovina <i>f.</i>
kajati	kolutar <i>m.</i>	kršljak <i>m.</i>	ložnjač <i>m.</i>
kalac <i>m.</i>	konatica <i>f.</i>	krtiti	lúćac <i>m.</i>
kalajluk <i>m.</i>	končati	krupnjak <i>m.</i>	lupača <i>f.</i>
kaležnjak <i>m.</i>	kondisovati	krušiti	lupežati
kaloka <i>f.</i>	kop <i>f.</i>	kružiti	lupežija <i>f.</i>
kalvara <i>f.</i>	kopniti	krvavoča <i>mf.</i>	lupnuti
kàmen <i>m.</i>	kopno <i>n.</i>	krvoljuban <i>agg.</i>	lutovičina <i>f.</i>
kamiti	koprca <i>m.</i>	krvoljubnost <i>f.</i>	lužati
kanat <i>m.</i>	koprč <i>m.</i>	kučiti	
kantulja <i>f.</i>	kopurica <i>f.</i>	kûća <i>f.</i>	ljekarica <i>f.</i>
kanjčelica <i>f.</i>	kora <i>f.</i>	kudrast <i>agg.</i>	ljubokast <i>agg.</i>
kapiti	korienica <i>f.</i>	kuišiti	ljude <i>n.</i>
kaplaisati	kositi	kukrika <i>f.</i>	ljustrav <i>agg.</i>
kapseo <i>m.</i>	kostolomiti	kukvika <i>f.</i>	ljutež <i>m.</i>
kapurica <i>f.</i>	kostomrazica <i>f.</i>	kular <i>m.</i>	ljutljiv <i>agg.</i>
kar <i>m.</i>	koščadan <i>agg.</i>	kumišan <i>agg.</i>	ljutnuti
karabulina <i>f.</i>	košutica <i>f.</i>	kumiti	
karar* <i>m.</i>	kotar <i>m.</i>	kupljačina <i>f.</i>	màca <i>f.</i>
kastiti	kovoj <i>m.</i>	kurtariš <i>m.</i>	macat <i>agg.</i>
kašnjik <i>m.</i>	kozlin <i>m.</i>	kûs <i>m.</i>	mačina <i>f.</i>
kat* <i>m.</i>	kozmat <i>agg.</i>	kuserba <i>f.</i>	mačjak <i>m.</i>
katarica <i>f.</i>	kozomak <i>m.</i>	kušmelj <i>m.</i>	mađija <i>f.</i>
katmar <i>m.</i>	kožurak <i>m.</i>	kutnjak <i>m.</i>	mađijovan <i>agg.</i>
kenjeder <i>m.</i>	kračina <i>f.</i>		maglaš <i>m.</i>
kezme <i>n.</i>	kraljica <i>f.</i>	labati	mâha <i>f.</i>
kežina <i>f.</i>	kravača <i>f.</i>	lanuti	mâja <i>f.</i>
kipljeti	krba <i>f.</i>	lapat <i>m.</i>	makalj <i>m.</i>
kiptati	krce <i>n.</i>	laskati	malkap <i>m.</i>
kirla <i>f.</i>	krecelj <i>m.</i>	lastva <i>f.</i>	malovit <i>agg.</i>
kisao <i>agg.</i>	krepen <i>agg.</i>	laština <i>f.</i>	mamur <i>m.</i>
kladnja <i>f.</i>	krhat <i>m.</i>	laštrica <i>f.</i>	manigodan <i>agg.</i>
klančati	krišva <i>f.</i>	lebediti se	manov <i>agg.</i>
klapac <i>m.</i>	kriviša-kapa <i>m.</i>	lenuti	manušcati
klevetati	krivodušan <i>agg.</i>	leput <i>m.</i>	manuti
kliptati	krivodušnica <i>f.</i>	lešurati	manjuš <i>f.</i>
kljajkača <i>f.</i>	krivodušnik <i>m.</i>	letnjak <i>m.</i>	maras <i>m.</i>
kljetar <i>m.</i>	krivolet <i>m.</i>	letva <i>f.</i>	marivetli <i>agg. indecl.</i>
kljičati	krivostan <i>agg.</i>	levan <i>agg.</i>	maskardžija <i>m.</i>
kljocnuti	krk* <i>agg. indecl.</i>	levnost <i>f.</i>	maskarni <i>agg.</i>
knja <i>f.</i>	krka <i>f.</i>	ležaja <i>f.</i>	mašala* <i>f.</i>
knjati	krkli* <i>agg. indecl.</i>	liban <i>m.</i>	mašlja <i>f.</i>
kobiti	krknuti	liekati	mašur <i>m.</i>
kočnja <i>f.</i>	krmečiti	lija <i>f.</i>	mata <i>f.</i>
kočula <i>f.</i>	krnuti	lilati	matati
kokotati	krnje <i>m.</i>	lile <i>n.</i>	matrak <i>m.</i>
koledno <i>avv.</i>	kronuti	liljak <i>m.</i>	mazul <i>m.</i>
kolinčiti se	krosnati	limbati	mečad <i>f.</i>
kolnik <i>m.</i>	krov <i>m.</i>	lipati se	

mekaš <i>m.</i>	muzan <i>agg.</i>	napenj <i>m.</i>	navuniti se
meljati	muzuvir <i>m.</i>	napešnjati	nazliti
mešnjak <i>m.</i>		napetati se	nazorice <i>avv.</i>
metenica <i>f.</i>	nabadač <i>m.</i>	napleskati	nazvuka <i>f.</i>
mezevina <i>f.</i>	nablidovati	naplet <i>m.</i>	naženj <i>m.</i>
mezevo <i>n.</i>	nabočiti se	napli <i>avv.</i>	nažidivati
mezgati	nabrojice <i>avv.</i>	napolni <i>agg.</i>	nedati se
mikljati	nabrškati se	napoškerac <i>avv.</i>	nedožvan <i>agg.</i>
mila f.	naćokati	napoval avv.	nepodob <i>m.</i>
miladura <i>f.</i>	nadgorkinja <i>f.</i>	napovati avv.	nepovjerljiv <i>agg.</i>
milet* m.	nadići	napožrak m.	nеспетрано <i>avv.</i>
minovati se	nadizati	napropastiti	nesuvižan <i>agg.</i>
mišljeljiv <i>agg.</i>	nadokolomiti	napržiti	nesviest <i>f.</i>
mititi	nadoteći	napun <i>agg.</i>	nesvojito <i>avv.</i>
miždjiti	nadovezati	napusatiti	nesvojski <i>avv.</i>
mjeračica <i>f.</i>	nadozidak <i>m.</i>	naramak <i>m.</i>	neuplodan agg.
mladoškop <i>m.</i>	nadozidati	narebrice <i>avv.</i>	noktljiv <i>agg.</i>
mlaka <i>f.</i>	nadoživiti	narozati	norak <i>m.</i>
mliciti	nadrieti	naručaj m.	norin <i>m.</i>
mlitva <i>f.</i>	nadrugivati se	naručnica f.	norka <i>f.</i>
moča <i>f.</i>	nadvojica <i>f.</i>	nasatice avv.	noruč <i>agg.</i>
mom m.	naganuk <i>m.</i>	nasegnuti	nošaj <i>m.</i>
momčiluk <i>m.</i>	naganuti	nasipice <i>avv.</i>	novet <i>m.</i>
moždjen <i>agg.</i>	nagladiti	naslavičiti	nozdriti
možulj m.	naglasiti	naslivljati	nurati se
možuljica f.	nagrđje <i>n.</i>	nasnova <i>f.</i>	nuriti
mrcmiti se	najaviti	nasodati	
mrkadina <i>f.</i>	najelak m.	nastavak <i>m.</i>	obaćetan <i>agg.</i>
mrkositi se	nakaditi	nasumiti se	obakaviti
mrljivo <i>avv.</i>	nakadjivati	nasvjetovat <i>agg.</i>	obaklati
mrsika <i>f.</i>	nakanica <i>f.</i>	našiti	ober <i>m.</i>
mrtvariti	nakariti	našivati	obilič <i>f.</i>
mrtvica <i>f.</i>	nakastiti	našrmati	obimaliti
mrtvok <i>agg.</i>	nakičiti se	našuliti	obiti
mrtvokast <i>agg.</i>	naklad f.	natavarisati	oblog <i>m.</i>
mrzbati se	nakladjaj <i>m.</i>	nateljhati	obloga <i>f.</i>
mrzlina <i>f.</i>	nakolje <i>n.</i>	natežiti	oblok <i>m.</i>
mrždjavci <i>mpl.</i>	nakumiti	natuč <i>m.</i>	oblomiti
mrždjavica <i>f.</i>	nalisnuti	naukir <i>m.</i>	obnočiti
mućukati	namacnuti	nautoč <i>avv.</i>	obnoviti
mukinjast <i>agg.</i>	namamnica <i>f.</i>	nauznačiti se	obodja <i>f.</i>
mulika <i>f.</i>	nameokan <i>agg.</i>	navaraisati	obodje <i>f.</i>
muliti	namet <i>m.</i>	navaran <i>agg.</i>	obornjak <i>m.</i>
mura f.	namilovati se	navesti	obrazgati
muriti	namišnuti	navoljan <i>agg.</i>	obresati se
muša f.	namuzeviriti	navratak <i>m.</i>	obricati se
mušaja <i>f.</i>	naozubiti se	navratiti	obrnjačiti
mušaluk <i>m.</i>	napadica <i>f.</i>	navrazača <i>f.</i>	obroniti
mutina <i>f.</i>	napajdašiti	navrljiti se	obrositi
mutva f.	napastiti	navrzača <i>f.</i>	obrosniti

obrta <i>f.</i>	oklajak <i>m.</i>	opružac <i>m.</i>	otrți
obrva <i>f.</i>	oklamaš <i>m.</i>	opržiti	otrubi <i>fpl.</i>
obrzdati	oklasati	opucnuti	otvrsti
obrziti	oklasati se	opustan <i>agg.</i>	ovastina <i>f.</i>
obšetati	oklipati	organ <i>m.</i>	ovindati se
očas <i>m.</i>	oklópiti	organičina <i>f.</i>	ovlašán <i>agg.</i>
odalamiti	okljati	orvana <i>f.</i>	ovršina <i>f.</i>
odaljati	okmadjiti	osa <i>f.</i>	ozeljiti se
odapinjati	okolomedjan <i>agg.</i>	osamovoljiti se	ozloživ <i>m.</i>
odapirati	okomašan <i>agg.</i>	osegnuti	oženiti
odaprieti	okominjati	osiek <i>m.</i>	ožičaj <i>m.</i>
odastati	okomnica <i>f.</i>	osieka <i>f.</i>	ožimati
odasuti	okomušati	osimbirati	ožimice <i>avv.</i>
odaviti	okonačiti se	osinjača <i>f.</i>	ožvast <i>agg.</i>
odbadati se	okrajčina <i>f.</i>	oskopčast <i>agg.</i>	
odbjegnivati se	okrenuti	osnac <i>m.</i>	padežina <i>f.</i>
odbosti	okromina <i>f.</i>	osobljiv <i>agg.</i>	pajiti
odcieniti se	okruživati	ostalež <i>m.</i>	pal <i>m.</i>
odgor <i>m.</i>	okučina <i>f.</i>	ostati	pálac <i>m.</i>
odievo <i>n.</i>	okupit <i>agg.</i>	ostnuti	palarija <i>f.</i>
od-jaukati	oladža <i>f.</i>	ostojke <i>avv.</i>	palaruša <i>f.</i>
odkrčiti	olka <i>f.</i>	ostržina <i>f.</i>	palendati
odkućit <i>agg.</i>	oljuga <i>f.</i>	osukaj <i>m.</i>	paljba <i>f.</i>
odkupa <i>f.</i>	omačina <i>f.</i>	osukati	paljkovati
odlibiti se	omanuti	osušan <i>agg.</i>	pamik <i>m.</i>
odljudan <i>agg.</i>	omarlje <i>n.</i>	ošac <i>m.</i>	pančati se
odomot <i>m.</i>	omašit <i>agg.</i>	ošibljivati se	panj <i>m.</i>
odor <i>m.</i>	omeč <i>m.</i>	ošikati	paraćesik <i>m.</i>
odrest <i>m.</i>	omečiti	oškiljiti	paradžik* <i>m.</i>
odrojiti se	ometnuti	oškopica <i>f.</i>	parati
odrugati se	omićit <i>agg.</i>	ošljiv <i>agg.</i>	parenica <i>f.</i>
oduminjavati	ominjati se	ošmanjiti	pasik <i>m.</i>
odut <i>m.</i>	omišljaj <i>m.</i>	ošmerija <i>f.</i>	pasmica <i>f.</i>
odvoditi	omihnuti	oštopac <i>m.</i>	pàsti
odvrnuti	omuriti	oštrulja <i>f.</i>	pašajica <i>f.</i>
odžebaviti	opadež <i>m.</i>	oštruljica <i>f.</i>	paštar <i>agg.</i>
oganj <i>m.</i>	oparati	ošušnica <i>f.</i>	patrkalj <i>m.</i>
ognjojak <i>m.</i>	operak <i>m.</i>	ošušoliti	patrlj <i>m.</i>
ognjojčina <i>f.</i>	opertati	otarmiti	peckavica <i>f.</i>
ogrluk <i>m.</i>	opeti se	otegnuti	pečenica <i>f.</i>
oguljina <i>f.</i>	opetica <i>f.</i>	oteturati se	peka <i>f.</i>
ojaspriti se	opijati	otisnuti	pekljati
ojutriti se	opiti	otiš <i>m.</i>	pelemisiti se
okariti se	oplazit <i>agg.</i>	otjerati	pelimac <i>m.</i>
okaste <i>avv.</i>	oplaznuti	otlačiti	pelišuik <i>m.</i>
okastice <i>avv.</i>	oplećiti se	otoč <i>f.</i>	peliti
okenderiti se	opljeti	otoliti	pelivaniti se
okeresiti	opratiti	otreblijati	peljati
okistiti	oprsnuti	otresit <i>agg.</i>	pera <i>f.</i>
	opruditi se	otresti	pernat <i>agg.</i>

peršiti perulja <i>f.</i> pestalina <i>m.</i> pestelj <i>m.</i> pešnjati pešnje <i>fpl.</i> piča <i>f.</i> pijanati pilar <i>m.</i> pilukati pintar <i>m.</i> pip <i>m.</i> pirba <i>f.</i> pirov <i>agg.</i> pirsa <i>f.</i> pišč <i>m.</i> piščala <i>f.</i> pitinjati pjesmardžija <i>m.</i> pjevčiti se plākati plako <i>m.</i> plakoča <i>m.</i> plasa <i>f.</i> plašćimice <i>avv.</i> platnača <i>f.</i> platuo <i>m.</i> plav <i>agg.</i> plavušast <i>agg.</i> plavut <i>m.</i> plazilo <i>n.</i> pletžavica <i>f.</i> plićav <i>f.</i> plitina <i>f.</i> plovodina <i>f.</i> pljeti pobedriti pobljzniti se pobrljačiti pobrziti pociediti počoviti se pod izok <i>avv.</i> podaduti podanak <i>m.</i> podasuti podavač <i>m.</i> podbiela <i>f.</i> podbir <i>m.</i> podbirak <i>m.</i>	podbiti podgojiti podgon <i>m.</i> podgonica <i>f.</i> podigač <i>m.</i> podivati se podjevojkasiti se podkati podliepiti se podložiti podljeva <i>f.</i> podmač <i>f.</i> podmjesak <i>m.</i> podobrisnuti se podpačica <i>f.</i> podperuš <i>avv.</i> podrmica <i>f.</i> podurcikivati podušan <i>agg.</i> podvezač <i>m.</i> podvikivati podviknuti podvlačiti podvorje <i>n.</i> podvući pogar <i>f.</i> poglatnuti poglavnik <i>m.</i> poglednik <i>m.</i> pogrmuš <i>m.</i> pojariti pojati pojedak <i>m.</i> pokesati se pokititi pokladati se pokosak <i>m.</i> pokostina <i>f.</i> pokovac <i>m.</i> pokrviti se pokus <i>m.</i> pokvasica <i>f.</i> polabašiti se polebediti se poletjeti poliesiti položaja <i>f.</i> položiti polučanica <i>f.</i> poluhran <i>agg.</i>	polutina <i>f.</i> poljepina <i>f.</i> pomišljiv <i>agg.</i> pomravi <i>mpl.</i> pomuseliti se pomusoliti se ponatiti se ponečkati se ponuriti se popišmaniti se popišmati se popjevčiti se popravak <i>m.</i> popun <i>m.</i> poputiti porimljivina <i>f.</i> poručke <i>avv.</i> posmogao <i>agg.</i> posmuditi posočati posokoliti se posolica <i>f.</i> pospešak <i>m.</i> postolazica <i>f.</i> postolovica <i>f.</i> postrapati posuha <i>f.</i> posvedec <i>agg.</i> posvirati posviriti pošakati pošiljak <i>m.</i> poškvariti potačnik <i>m.</i> potaka <i>f.</i> potakati potarnja <i>f.</i> pototuliti se potrapica <i>f.</i> potrapiti potremaniti potremati potuga <i>f.</i> potumračiti se poturbati se povala <i>f.</i> povat <i>f.</i> povatan <i>agg.</i> pove <i>fpl.</i> povisma <i>f.</i>	povjetarje <i>n.</i> povlas(t)nica <i>f.</i> povriemiti povrljiv <i>agg.</i> povrtoglaviti povrživati pozarlija <i>f.</i> pozimnuti pozirak <i>m.</i> pozor <i>m.</i> pozračiti požao <i>avv.</i> poždrak <i>m.</i> poželiti požiljati pramciok <i>m.</i> praporčiti prazniti prćakati prdec <i>m.</i> prdoležina <i>f.</i> prečalina <i>f.</i> predorina <i>f.</i> predrieti preginjati prehodnica <i>f.</i> preklapati preklapivati prekosudje <i>avv.</i> prekoverata <i>f.</i> prekovratiti prekreta <i>f.</i> prekuleciti se prekurtalisati prelasnuti prelibati premjeriti premoždjiti prenesti prenieti prenurivati se prepela <i>f.</i> prepelicnjak <i>m.</i> prepeliti preporaviti preporit <i>agg.</i> prepoznati se prepratiti presikli <i>mpl.</i> presipica <i>f.</i>
--	--	--	--

prestidjeti se	prislaka <i>f.</i>	pudara <i>f.</i>	rdalo <i>m.</i>
presvediti se	priškorka <i>f.</i>	pudati	rdati
prešac <i>m.</i>	priškvnuti	pudelina <i>f.</i>	rdlo <i>n.</i>
preti	prištapiti	puljkati	receptljuškati se
pretrga <i>f.</i>	pritapak <i>m.</i>	purdijast <i>agg.</i>	reča <i>f.</i>
prevarka <i>f.</i>	pritornik <i>m.</i>	pusatiti se	redovati
prevlast <i>f.</i>	pritrup <i>m.</i>	pustinav <i>agg.</i>	repeljak <i>m.</i>
prevršiti	priupen <i>agg.</i>	pustolova <i>f.</i>	rgatac <i>m.</i>
prevršivati	priuza <i>m.</i>	puševica <i>f.</i>	rgatar <i>m.</i>
prežiditi	priuza <i>f.</i>	puzlac <i>m.</i>	rida <i>f.</i>
prežiga <i>f.</i>	privežnja <i>f.</i>		riez <i>m.</i>
pribosti	privirati se	račac <i>m.</i>	rimati
pričamiti se	privišnjak <i>m.</i>	radivoja <i>m.</i>	rina <i>f.</i>
pričepiti	privodkinja <i>f.</i>	radjen <i>agg.</i>	rodilica <i>f.</i>
pričvrstiti	privraće <i>n.</i>	rakas <i>m.</i>	rodilja <i>f.</i>
pridavoriti	probaciti	rakijaniti	rodjenik <i>m.</i>
pridisati	problieska <i>f.</i>	ralj <i>m.</i>	rogokop <i>m.</i>
pridramiti	probliesnuti	rameša <i>f.</i>	roguljati
pridramiti se	proboj <i>m.</i>	ranjkuša <i>f.</i>	romac <i>m.</i>
pridvarati	probortati	rasovast <i>agg.</i>	rora <i>f.</i>
priečka <i>f.</i>	prodanac <i>m.</i>	rasovat <i>agg.</i>	rorina <i>m.</i>
priečnica <i>f.</i>	prodrominjati se	rasovit <i>agg.</i>	rotaljka <i>f.</i>
pries <i>m.</i>	prodromoniti se	rašćati	rtiti
prigoda <i>f.</i>	progrnuti	razapirati	ručan <i>agg.</i>
prikleknuti	prokvrknuti	razbor <i>m.</i>	ruhat <i>agg.</i>
priknaditi	promak <i>m.</i>	razčneniti	rukavac <i>m.</i>
prikukati	propusta <i>f.</i>	razdvoriti	runto <i>m.</i>
prikukivati	prosjedalina <i>f.</i>	razkaniti se	rupati
prilibiti se	prosmagnuti	razknaditi	rupljavina <i>f.</i>
prilog <i>m.</i>	prosočiti	razkodašiti	rusje <i>n.</i>
priloga <i>f.</i>	prošišnjati	razkopicica <i>f.</i>	rutavac <i>m.</i>
priložit <i>agg.</i>	prošmagnuti	razkrtiti	rzak <i>m.</i>
priman <i>agg.</i>	prošpentati	razlagati	
primititi	provantina <i>f.</i>	razmet <i>m.</i>	saboriti*
primljiv <i>agg.</i>	provati se	razmetica <i>f.</i>	sâc <i>m.</i>
ripala <i>f.</i>	provorica <i>f.</i>	razmetnica <i>f.</i>	samatiti
ripasan <i>agg.</i>	prozoban <i>agg.</i>	razmuriiti	samogre <i>m.</i>
ripečak <i>m.</i>	prozobast <i>agg.</i>	razporan <i>agg.</i>	samotvorac <i>m.</i>
ripet <i>agg.</i>	prožukliti	razporaviti	sancati se
ripod <i>m.</i>	prpoška <i>f.</i>	razpravljajč <i>m.</i>	sancati
ripoljac <i>m.</i>	prstarice <i>fpl.</i>	razsoha <i>f.</i>	sapaočiti
ripričiti	pršokati	razsoja <i>f.</i>	saratič <i>m.</i>
ripušiti	pruca <i>f.</i>	razstupiti se	sasak <i>m.</i>
prirumati	pruce <i>n.</i>	razšćecunuti	saspiti
prisaboriti*	pručika <i>f.</i>	raztapati	saspivati
prisega <i>f.</i>	pručovača <i>f.</i>	razteferišiti	sastava <i>f.</i>
prismrčak <i>m.</i>	prutenica <i>f.</i>	raztlačiti	savanj <i>m.</i>
prisovik <i>m.</i>	pružac <i>m.</i>	raztciliti	sbudnuti
pristupan <i>agg.</i>	pružaj <i>m.</i>	raztrk <i>m.</i>	sdušiti se
prisvanuti	pudalina <i>f.</i>	razzvatit <i>agg.</i>	sent <i>m.</i>

sgodjan <i>agg.</i>	smoždjiti	stranice <i>fpl.</i>	svrtica <i>f.</i>
sgrozditi	smrdinče <i>n.</i>	stražovan <i>agg.</i>	šajmača <i>f.</i>
sgrusati	smrlajisati	striba <i>f.</i>	šalabaznuti se
sguditi se	smunuti se	strieljavica <i>f.</i>	šarak <i>m.</i>
shatoriti se	smuta <i>f.</i>	strieščiti se	ščuliti se
sindulja <i>f.</i>	snemiliti se	strijač <i>m.</i>	šegati se
sjagiliti se	snizati	strmac <i>m.</i>	šemut <i>m.</i>
sjajuskati se	snoćati se	strmiti	šemutaljka <i>f.</i>
sjatačiti se	snubetati se	strn <i>m.</i>	šena <i>f.</i>
sjecati	snjužniti	strnski <i>agg.</i>	šetalo <i>n.</i>
sječ <i>m.</i>	sočivica <i>f.</i>	strovica <i>f.</i>	šetka <i>f.</i>
sjemati	soč <i>m.</i>	stup <i>m.</i>	ševati
sjematvati	som <i>m.</i>	subožati	ševo <i>m.</i>
skalupati	sopac <i>m.</i>	sudbovati	šika <i>f.</i>
skastiti	sovina <i>f.</i>	sudovnuti se	šikati
skesati se	spaociti	sugranut <i>agg.</i>	šikulja <i>f.</i>
skleputiti	spasati se	suhomrazica <i>f.</i>	šiša <i>f.</i>
skloniti	splastiti	suhoručan <i>agg.</i>	šišljaga <i>f.</i>
sklopine <i>fpl.</i>	splata <i>f.</i>	suhoruk <i>agg.</i>	šišulja <i>f.</i>
skobla <i>f.</i>	splavak <i>m.</i>	sujatan <i>agg.</i>	škarac <i>m.</i>
skopost <i>f.</i>	splovina <i>f.</i>	sujati	škemba <i>f.</i>
skorić <i>m.</i>	spomen <i>agg.</i>	suk <i>m.</i>	škembo <i>m.</i>
skorubati	sprenuti	sukadar <i>avv.</i>	škit <i>agg.</i>
skovriti se	sprkljati	sukaj <i>m.</i>	škotavac <i>m.</i>
skozan <i>agg.</i>	sprkunjiti	sukonjica <i>f.</i>	škrojka <i>f.</i>
skradelina <i>f.</i>	sprtak <i>m.</i>	sulbesjedom <i>avv.</i>	šmigati
skralupina <i>f.</i>	spručati	sum <i>m.</i>	šmonjati
skramen <i>m.</i>	srdati se	sumaliti	šnjutiti
skrkuljiti se	sredopostnice <i>fpl.</i>	sumiovan <i>agg.</i>	špedniti
skrušivati	srest <i>f.</i>	sunoćati se	šprlja <i>m.</i>
skružac <i>m.</i>	sritva <i>f.</i>	supinj <i>m.</i>	šprljukati
skružast <i>agg.</i>	srkajica <i>f.</i>	supinjast <i>agg.</i>	špruglja <i>f.</i>
skubacati	srocati se	supota <i>f.</i>	štaponog <i>agg.</i>
skvara <i>f.</i>	sručan <i>agg.</i>	sušnjar <i>m.</i>	štavoriti se
slapa <i>f.</i>	stāk <i>m.</i>	sutoga <i>f.</i>	štiga <i>f.</i>
slav <i>agg.</i>	stanik <i>m.</i>	suveznik <i>m.</i>	štrulj <i>m.</i>
sleisati	starenik <i>m.</i>	svalut <i>m.</i>	štulast <i>agg.</i>
slišal <i>m.</i>	starogonče <i>n.</i>	svediti	štulav <i>agg.</i>
sluhnuti	staromačina <i>f.</i>	svevedan <i>agg.</i>	šumljak <i>m.</i>
slušniti se	starometan <i>agg.</i>	sviditi	šunda <i>f.</i>
sljepičav <i>agg.</i>	staroslovka <i>f.</i>	svidjati	šunevlako <i>avv.</i>
sljušniti	stavor <i>m.</i>	svirati	šušeljak <i>m.</i>
smāga <i>f.</i>	stećeran <i>agg.</i>	svitnjaluč <i>m.</i>	šuvla <i>f.</i>
smakajičiti se	stepao <i>agg.</i>	svjedočno <i>avv.</i>	švaljav <i>agg.</i>
smésti	stepen <i>m.</i>	svojan <i>agg.</i>	švrnut <i>agg.</i>
smisliti	stoječke <i>avv.</i>	svojit <i>agg.</i>	
smišljen <i>agg.</i>	stojimice <i>avv.</i>	svratati	takalo <i>n.</i>
smitljika <i>f.</i>	stojke <i>avv.</i>	svraziti	takuman <i>agg.</i>
smolj <i>m.</i>	stomošan <i>agg.</i>	svrstan <i>agg.</i>	talj <i>m.</i>
smoljevac <i>m.</i>	stopje <i>n.</i>		

- tanak** *agg.*
tančik *m.*
tapat *m.*
taštebočina *f.*
tata *m.*
taviti
tegara *f.*
tele-ile *avv.*
terač *m.*
tesati
težkovoljan *agg.*
tihana *f.*
timaniti
tišba *f.*
tlāma *f.*
toliti
tomrak *m.*
toprak* *m.*
torazan *agg.*
trag *m.*
traska *f.*
tratarište *n.*
travoliziber *m.*
travopasan *agg.*
trešljiv *agg.*
trevo *m.*
trglina *f.*
triesć *m.*
trkuljati
trlema *f.*
trleušina *f.*
trovaš *f.*
trsatuna *f.*
trskavica *f.*
trstar *m.*
trteljiti
trudjati
trusje *n.*
trzna *f.*
tucivo *n.*
tučka *f.*
tudjbina *f.*
tugežljiv *agg.*
tundurikati se
tuparjia *f.*
tutuš *f.*
tutušiti *se*
tvarog *m.*
tvor *m.*
- uašapiti**
ubataliti
ubikoliti
ubor *m.*
ubožiti *se*
ucati
ucien *m.*
učasiti
učelak *m.*
učepiti
učepkati
udolinast *agg.*
uglavan *agg.*
ugnat *agg.*
ugonište *n.*
ugrica *f.*
uja *f.*
ujati
ujdurisati*
ujedati
ujmenik *m.*
ukaraviziti
ukiš *m.*
ukopaj *m.*
ukopititi *se*
ukosit *agg.*
ukošnjak *m.*
ukovnica *f.*
ukradenjak *m.*
ukres *m.*
ukrnjiti
ukrop *m.*
ukupan *agg.*
ulatan *agg.*
umamiti
umarje *n.*
umjerak *m.*
umoljan *agg.*
umukaetiti
unesrećiti *se*
unjaz *m.*
uobročiti *se*
upeliti
upik *m.*
upiljak *m.*
uplejati
uporanj *m.*
upotako *avv.*
urcikati
urcikovati
- urest *m.*
usapast *avv.*
uslastiti *se*
usnuk *m.*
usnutak *m.*
usnuti
ustravica *f.*
ustrniti
usukanica *f.*
usuniti
usvjestiti
usvjesta *f.*
uštaboriti *se*
ušudan *agg.*
utemeziti se
utištati
utorbiti *se*
utrieštiti se
utučiti *se*
utupice *avv.*
uvak *m.*
uzasinjačiti
uzgoran *agg.*
uzgrovnica *f.*
uzimiti *se*
uzmah *m.*
uzmustapiti *se*
uzprdecati *se*
uzprietiti
užagnuti *se*
užugoriti se
- vajina *f.*
varišika *f.*
vašica *f.*
važica *f.*
vezetka *f.*
vićerak *m.*
vikan *agg.*
vilare *fpl.*
vilaš *m.*
vinica *f.*
viniština *f.*
víslo *n.*
visnuti
vitao *m.*
vitina *f.*
vitliti
vješbina *f.*
vjetropalan *agg.*
- vjetrov *agg.*
vlaca *f.*
vlad *m.*
vlaka *f.*
vlaš *agg.*
vlaše *avv.*
vojnina *f.*
vozarica *f.*
vražekati
vrbeć *m.*
vrišetan *agg.*
vrka *f.*
vrkati
vrkulj *m.*
vrlija *f.*
vrporan *agg.*
vrporiti
vršaj *m.*
vrtanjak *m.*
vrtošan *agg.*
vug *m.*
vurda *f.*
vursat* *m.*
vuškija
vušta
vuštija
- zabatlast** *agg.*
zabazdoljiti
zabeušiti
zabevelijati
zabikliti
zabožuriti se
zabrčnice *fpl.*
zabrčnjaci *mpl.*
zabrzdati
zabukati
zabušiti
zacjepina *f.*
zaćatiti
zaćvrljati
zacametiti se
zadjurdjiti
zadobit *f.*
zadoran *agg.*
zadrećiti
zadrieti
zadroba *f.*
zadušit *agg.*
zagara *f.*

zagaraziti se	završiti
zaglavinjati	završivati
zaglušan <i>agg.</i>	zaziniti
zagnjoj <i>m.</i>	zazinuti
zagon <i>m.</i>	zaždračiti
zahledjati	zaživati
zajagmiti	zaživiti
zajamiti	zaživljati
zajazdriti	zaživljiv <i>agg.</i>
zajmenik <i>m.</i>	zbijač <i>m.</i>
zajuniti se	zdekati se
zakisati se	zdragnati se
zaklopit <i>agg.</i>	zdunajiti se
zaklopiti	zdupiti
zakobiti	zebla <i>f.</i>
zakopina f.	zelenak <i>m.</i>
zakopiti se	zganjati se
zakrmečiti se	zimovati
zakružiti	zine <i>n.</i>
zakruživati	zlomačić <i>m.</i>
zakukati	zlomoćan <i>agg.</i>
zakuserbati se	zlopalkan agg.
zakusuriti	zlosrditi se
zakvasiti	zloviditi se
zalavtati se	zlovidov <i>agg.</i>
zalistača <i>f.</i>	zmijincac <i>m.</i>
zalopatiti	zoja <i>f.</i>
založina <i>f.</i>	zona <i>f.</i>
zamanjgaciti se	zrklica <i>f.</i>
zamča <i>f.</i>	zumbra <i>f.</i>
zamek <i>m.</i>	zvidast <i>agg.</i>
zametalka <i>f.</i>	zvirlati
zamućukati	žagnuti
zamusiti se	žalko <i>m.</i>
zaobaliti	žalnica <i>f.</i>
zaogrizan	žarukati
zaotarmiti	žava f.
zapijati se	ženskac <i>m.</i>
zapplejati	žežnjavac <i>m.</i>
zarov <i>m.</i>	žičast <i>agg.</i>
zaskladiti	žičljiv <i>agg.</i>
zasnietiti	žirnjak <i>m.</i>
zastinje <i>n.</i>	živolazan <i>agg.</i>
zastrniti	žnjica <i>f.</i>
zataslačiti	žugav <i>agg.</i>
zatrapati	žugljiv <i>agg.</i>
zavalja <i>f.</i>	žuklica <i>f.</i>
zavražiti	žutulja <i>f.</i>
zavraživati	žvorac <i>m.</i>
zavrgunjiti se	

